

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно коришћење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempfen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/<i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i>, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zapad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија“. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail-Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурца. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбице). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема <i>камен, земља, дрво, змија</i>. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенцамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. Rosen, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 Rosen, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖКК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigolja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroљub Zahorјanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2.* (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упути у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојејевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имица. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преplitање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégjáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сливовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејџор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифунровић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеље и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутавањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Банку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreign language in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education", Volume III</i> (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија унапред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i> . Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i> . Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i> . Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i> . Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Увод у социологију 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Основни циљ наставног предмета <i>Увод у социологију 1</i> је упознавање студената са основним појмовима социологије, њеним историјским развојем, теоријским и методолошким приступима глобалном друштву. Овим се обезбеђује неопходно знање за даље изучавање различитих социолошких проблема.
Исход предмета: Поред сазнајног доприноса, омогућава укључивање у даљи наставни процес (а потом и у наставну праксу).
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Уводна предавања: ренесансно наслеђе и социологија; просветитељско наслеђе и социологија; историјски услови настанка и развоја социологије; Оснивачи социологије; Четири велике теоријске традиције у социологији (представници, теме, идеје): конфликтна традиција; диркемовска традиција (функционализам као део диркемовске традиције); микроинтеракционистичка традиција; утилитарна традиција; Кључне социолошке дихотомije: структура/акција; чињенице вредности; континуитет/промена; Методологија и социолошки метод.
Литература (обавезна): Маринковић, Душан. <i>Увод у социологију: основни приступи и теме</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2017; Тарнер, Џонатан. <i>Социологија</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2009; Гиденс, Ентони. <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет, 2006.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Друштвене теорије антике и средњег века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање, разумевање и критичка анализа друштвених теорија антике и средњег века, односно стицање знања о различитим идејама, концептима и школама мишљења из овог периода, а које су у блиској вези са теоријама о друштву (натурализам, монизам, плурализам, атомизам, идеализам, материјализам, скептицизам, стоицизам, космополитизам, јудаизам, хришћанство, ислам, гностицизам, апологетика, схоластика, суфизам итд.). Дакле, циљ предмета је детаљно изучавање и анализа друштвених теорија које се појављују у древној Месопотамији и Египту, Кини и Индији, античкој Грчкој и Риму, односно у Европи и на Блиском истоку током средњег века.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује и објасни основне идеје, концепте и филозофске појмове који су релевантни за теорије о друштву. - Дефинише и анализира основна сазнања античких и средњовековних мислилаца и теоретичара друштва. - Разуме и анализира развој друштвених теорија од самог настанка мисли о друштву, преко античке Грчке и Рима, до јудаистичке, хришћанске и исламске средњовековне мисли. - Разуме и анализира друштвену структуру, културу, политику, науку, технологију и свакодневни живот у оквиру датих друштава антике и средњег века. - Проблематизује и критички разматра увиде различитих мислилаца и школа мишљења из овог периода, укључујући ту и односе (континуитета и/или сукоба) међу њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Тао, Конфучије и Лао Це; Хиндуизам и браманизам; Талес, Анаксимандар и Анаксимен; Ксенофан и Хераклит; Питагора и питагорејска школа; Монизам (Парменид и Зенон); Плурализам (Анаксагора и Емпедокле); Атомизам (Леукип и Демокрит); Филозофија, реторика и мисао о друштву грчких софиста; Сократ и морална филозофија; Платон (реторика, дијалектика, образовање, мисао о друштву); Аристотел (космологија, психологија, зоологија, метафизика, политика, мисао о друштву); Киренска, киничка и мегарска филозофска школа; Материјализам и хедонизам (Епикур); Стоицизам; Скептицизам; Плотин и неоплатонизам; Космополитизам и римски стоицизам; Мојсије, Исус из Назарета и Мухамед (ортодоксија и проблемска анализа); Опште и социјалне карактеристике јудаизма, хришћанства и ислама; Мајмонид; Патристика и апологетика; Гностицизам, Рана и позна хришћанска схоластика; Развој исламске филозофије (ал-Кинди, ал-Рази и ал-Фараби); Ибн Сина; суфизам, ал-Газали и Ибн Рушд; Ибн Халдун. <i>Практична настава.</i> Семинарски радови, есеји, и истраживачки пројекти посвећени друштвеним теоријама антике и средњег века.
Литература 1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Drevna i antička filozofija i misao o društvu</i>. Autorizovana skripta. 2. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Srednjovekovna filozofija i misao o društvu</i>. Autorizovana skripta.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Основи демографије
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Курс би требао да упозна студенте са проблемима везаним за примену демографских метода и техника у структуралној и динамичкој анализи становништва и његових сегмената. Осим тога, курс би садржавао и нека питања која се односе на моделирање становништва и на демографске пројекције.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално решавају истраживачке проблеме овладавањем адекватних демографских метода.
Садржај предмета Теоријска настава Предмет демографије, извори података и планирање демографских истраживања; структуре становништва; природно кретање становништва, механичко кретање становништва, фертилитет и репродукција становништва, модели становништва, витални догађаји, демографски модели и процеси, пројекције становништва, домаћинства. Практична настава:Вежбе Припрема студената за израду самосталног плана истраживања и решавања постављених проблема путем статистичке и демографске анализе.
Литература Baletić-Wertheimer, Alica (1999). <i>Stanovništvo i razvoj</i> . Zagreb: Mate. Đurđev B. (2001). <i>Osnovne tehnike u demografiji</i> . Novi Sad: Biblioteka znanja. Bobić, Mirjana (2007). <i>Demografija i sociologija. Veza ili sinteza</i> . Beograd: Službeni glasnik. Nikitović, Vladimir (2010). <i>Demografska budućnost Srbije. Imigracija kao izvesnost?</i> Beograd: Službeni glasnik

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Привреда и друштво
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема посебних услова
Циљ предмета: Упознавање са научним приступима изучавању привреде и најзначајнијим социолошким теоријама привредних система; стицање знања о привредним системима и друштвено-економским формацијама; усвајање научно-категоријалног апарата за анализу и разумевање привредних система и економских појава.
Исход предмета: Студенти су упознати са научним приступима изучавању привреде и најзначајнијим социолошким теоријама привредних система; стекли су знања о привредним системима и друштвено-економским формацијама; усвојили су научно-категоријални апарат за анализу и разумевање привредних система и економских појава.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Социологија и економија; економска активност и економско делање; друштвени значај производње, размене, расподеле и потрошње; проста и проширена репродукција; привредни системи (ловачко-сакупљачки, земљорадничко-сточарски, занатско-трговачки, мануфактурни и индустријски) и друштвено-економске формације (робовласничка, феудална, капиталистичка, социјалистичка и транзициона друштва); друштвене промене и привредни развој: технички проналасци, ширење трговине, развој градова, географска открића, ратови и колонијална освајања, улога државе; колонијалне и постколонијалне привреде; светска економија и економија света; глобална економија и глобални градови. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија, дискусије о прочитаним проблемима и њиховом научном значају.
Литература Brodel, Fernan (1989): <i>Dinamika kapitalizma</i> . Sr. Karlovci: IK Zorana Stojanovića. Njegovan, Z. (2018). AGROKULTURA - KRATKA ISTORIJA. Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Ekonomski institut Beograd i Institut za ekonomiku poljoprivrede Beograd. Brodel, Fernan (1992). <i>Strukture svakidašnjice; Igra razmene</i> . Zagreb: August Cesarec. Гиденс, Ентони (2006): <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет. Harvi, Dejvid (2012): <i>Kratka istorija neoliberalizma</i> . Novi Sad: Mediterran publishing. LHomme, Jean (1966). Sociologija ekonomskih sistema, režima i struktura. U: Georges Gurvitch, <i>Sociologija I</i> , Zagreb: Naprijed (str. 404-441). Marx, Karl (1977): <i>Temelji slobode: Osnovi kritike političke ekonomije (Grundrisse)</i> . Zagreb: Naprijed. Stojanović, Božo (2007): Економија и социологија: између сарадње и нетрпелјивости. <i>Економски анали</i> 52: 131-151. Вебер, Макс (1976): Основне социолошке категорије привређивања. <i>Привреда и друштво I</i> , Београд: Просвета (стр. 41-165). Вебер, Макс (1976): Феудализам, сталешка држава и патримонијализам. <i>Привреда и друштво II</i> , Београд: Просвета (стр. 159-199). Touraine, Alain (1998). <i>Postindustrijsko društvo</i> . Beograd: Plato (str. 15-71; 225-289). Zombart, Verner (2011): <i>Luksuz i kapitalizam</i> . Novi Sad: Mediterran publishing. Živojinović, Dragoljub R. (1985): <i>Uspon Evrope</i> . Novi Sad: Matica srpska (str. 75-91; 161-176; 345-362).

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Увод у социологију 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Увод у социологију 1
Циљ предмета: Основни циљ наставног предмета <i>Увод у социологију 2</i> је упознавање студената са основним темама и проблемима глобалног друштва. То се посебно односи на интензивне промене у сфери технологија и постојећих друштвених институција.
Исход предмета: Поред сазнајног доприноса, омогућава укључивање у даљи наставни процес (а потом и у наставну праксу).
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Социјализација (приступ и аспекти); Друштвене институције, организације и бирократија (друштвене улоге и положаји; друштвена моћ и власт; држава и политика; друштвен контрола и регулација); Друштвена стратификација (теорије друштвене стратификације); Друштвена покретљивост; Сиромаштво (теорије и проблеми); Култура и друштво (супкултуре и животни стилови; масовна култура, масовни медији и масовне комуникације); Трендови савременог друштва (глобализације и друштвене промене); Савремен технологије и друштвеноисторијске промене; Образовање и нове технологије.
Литература (обавезна): Маринковић, Душан. <i>Увод у социологију: основни приступи и теме</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing. 2017; Тарнер, Џонатан. <i>Социологија</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2009; Гиденс, Ентони. <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет, 2006.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Друштвене теорије новог века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање, разумевање и критичка анализа друштвених теорија новог века, односно стицање знања о различитим идејама, концептима и школама мишљења из овог периода, а које су у блиској вези са теоријама о друштву (ренесансни хуманизам, мистицизам, реформација, утопизам, природно право, друштвени уговор, рационализам, картезијански дуализам, пантеизам, теодицеја, емпиризам, натурализам, скептицизам, америчко и француско просветитељство, атеизам и антитеизам, либертинизам, немачки идеализам, нихилизам итд.). Дакле, циљ предмета је детаљно изучавање и анализа друштвених теорија које се појављују у Западној Европи и Сједињеним Државама од доба Ренесансе до краја 19. века.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује и објасни основне нововековне идеје, концепте и филозофске појмове који су релевантни за теорије о друштву. - Дефинише и анализира основна сазнања нововековних мислилаца и теоретичара друштва. - Разуме и анализира развој друштвених теорија од ренесансе, преко доба реформације, све до периода просветитељства, те романтизма и краја 19. века. - Разуме и анализира друштвену структуру, културу, политику, науку, технологију и свакодневни живот у периоду новог века у Западној Европи и Сједињеним Државама. - Проблематизује и критички разматра увиде различитих мислилаца и школа мишљења из овог периода, укључујући ту и односе (континуитета и/или сукоба) међу њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Фрањо Асишки, Данте Алигијери и Франческо Петрарка; Ђовани Бокачо и породице Медичи и Борџија; Мистицизам, окултизам, алхемија и херметизам; Николо Макијавели; Доба реформације и протестантске доктрине; Мартин Лутер и Жан Калвин; Томас Мор и утопизам; Десидерије Еразмо и Мишел Монтењ; Парацелзус, Џон Ди и Едвард Кели, Ђордано Бруно; Франсис Бејкон (доктрина о идолима и нови метод); Теорије о природном праву и друштвеном уговору; Томас Хобс (ум, језик, материјализам, социјална филозофија); Рене Декарт (рационализам, дуализам, детерминизам); Пјер Гасенди и Блез Паскал; Барух Спиноза (психологија, етика, политичка теорија); Готфрид Лајбниц (метафизика, логика, теодицеја); Џон Лок (емпиризам, епистемологија, друштвени уговор); Џорџ Баркли (критика материјализма); Дејвид Хјум (емпиризам, натурализам, скептицизам), Америчко просветитељство (Бенџамин Френклин, Томас Џеферсон и Томас Пејн); Монтескје и Волтер; Материјализам и атеизам (Жан Мелије, Ла Метри, Хелвецијус и Холбах); Жан-Жак Русо (политичка теорија и образовање); Либертинизам (Маркиз де Сад); Адам Смит и Томас Малтус; Имануел Кант; Јохан Фихте, Фридрих Шелинг и Георг Хегел; Артур Шопенхауер, Серен Кјеркегор и Фридрих Ниче. <i>Практична настава.</i> Семинарски радови, есеји, и истраживачки пројекти посвећени друштвеним теоријама новог века.
Литература 1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Renesansna filozofija i misao o društvu</i>. Autorizovana skripta. 2. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Moderna filozofija i misao o društvu</i>. Autorizovana skripta.

Студијски програм : ОАС ЈКК (сви модули), ОАС Филозофија, ОАС Социологија, ОАС Историја (сви модули)
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази прикладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопелић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања.</i>

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм : ОАС ЈКК, СОЦ, ФИЛ, ИСТ
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuž, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Дескриптивна статистика
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Циљ курса је упознавање студената са: етапама статистичког истраживања, основним терминима у статистици, нивоима мерења, груписањем и сређивањем статистичких података, графичким приказивањем података, као и са мерама дескриптивне статистике.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално прикупљају податке, да их групишу и графички представе, као и да их самостално тумаче помоћу мера дескриптивне статистике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Краћи осврт на историјски развој статистике и њеном применом у социолошким истраживањима. Основни појмови у статистици. Етапе статистичког истраживања. Мерне скале. Груписање и сређивање података. Графичко приказивање података. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Мере облика распореда. <i>Практична настава</i> Мерне скале. Груписање и сређивање података. Графичко приказивање података. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Мере облика распореда.
Литература Соколовска, Валентина (2016). <i>Дескриптивна статистика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Žižić, Lovrić, Pavličić (2006). <i>Metodi statističke analize</i> . Beograd: Ekonomski fakultet. Šošić (2004). <i>Primijenjena statistika</i> . Zagreb: Školska knjiga. Merkle, Milan (2016). <i>Verovatnoća i statistika</i> . Beograd: Akademska knjiga.

Студијски програм: ОАС Социологја
Назив предмета: Увод у социолошки метод
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета: Циљ курса је да упознавање студената са предметом методологије, историјским развојем различитих схватања о социолошком методу и упознавање са епистемолошким основама теоријске науке.
Исход предмета: Студенти су упознати са предметом методологије, историјским развојем различитих схватања о социолошком методу и са епистемолошким основама теоријске науке; студенти су способни да знања стечена на курску примене у даљем наставном и истраживачком процесу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> У оквиру теоријске наставе обрадиће се следеће наставне теме: предмет методологије, однос методологије и сродних научних дисциплина, појам метода, специфичности социолошког метода, историјски преглед схватања о социолошком методу, епистемолошке основе теоријске науке: епистемолошки принципи науке, научни закони, научна теорија, научно објашњење. <i>Практична настава</i> На часовима практичне наставе студенти ће се, на основу анализе изворне грађе, упознати са различитим методолошким становиштима.
Литература 1. Богдановић, М. (1993). <i>Методолошке студије</i> , Београд: Институт за политичке студије, 179-203. 2. Ђурић, М. (1997). <i>Проблеми социолошког метода</i> , Београд: Службени лист, стр. 20-27, 40-49. 3. Мертон, Р. (1998). <i>О теоријској социологији</i> , Београд: Плато, стр. 189-228. 4. Милић, В. (2014). <i>Социолошки метод</i> , Београд: Завод за издавање уџбеника, стр. 15-34, 39-180, 233-250, 255-333. 5. Шушњић, Ђ. (2007). <i>Методологија</i> . Београд: Чигоја штампа, стр. 69-124. Шира литература: изворна литература и грађа према потребама практичне наставе.

Спецификација предмета – ОАС социологија

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно коришћење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествују у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Građansko obrazovanje za demokratiju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Međunarodna konferencija „Unapređenje obrazovanja učitelja i nastavnika – od selekcije do prakse“/<i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i>, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антигонина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари</i>

пут грешника, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", *Критички есеји*, Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zapad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурца. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбице). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернارد Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенцамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015). Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. E., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127-144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЈКК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЈКК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЈКК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-

546.

4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте Цицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). Историја српске штампе у Угарској 1791-1914. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). Српска штампа у Војводини 1918-1941. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкеништајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкеништајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ђурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009.

Секундарна: *Француска књижевност II*, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", *Поезија*, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса.
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clío. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clío. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Біро Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégjáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сарджаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖКК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејџор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејџор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеље и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутовањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влаха у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. L., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education“, Volume III</i> (96-101). Bucharest: “Carol I“ National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 f, R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education“</i> Bucharest: “Carol I“ National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополитике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми

Врста и ниво студија: Основне академске студије
Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса. Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације. Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Назив предмета: Увод у социологију 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета: Основни циљ наставног предмета <i>Увод у социологију 1</i> је упознавање студената са основним појмовима социологије, њеним историјским развојем, теоријским и методолошким приступима глобалном друштву. Овим се обезбеђује неопходно знање за даље изучавање различитих социолошких проблема.
Исход предмета: Поред сазнајног доприноса, омогућава укључивање у даљи наставни процес (а потом и у наставну праксу).
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Уводна предавања: ренесансно наслеђе и социологија; просветитељско наслеђе и социологија; историјски услови настанка и развоја социологије; Оснивачи социологије; Четири велике теоријске традиције у социологији (представници, теме, идеје): конфликтна традиција; диркемовска традиција (функционализам као део диркемовске традиције); микроинтеракционистичка традиција; утилитарна традиција; Кључне социолошке дихотомије: структура/акција; чињенице вредности; континуитет/промена; Методологија и социолошки метод.
Литература (обавезна): Маринковић, Душан. <i>Увод у социологију: основни приступи и теме</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2017; Тарнер, Џонатан. <i>Социологија</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2009; Гиденс, Ентони. <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет, 2006.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Друштвене теорије антике и средњег века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање, разумевање и критичка анализа друштвених теорија антике и средњег века, односно стицање знања о различитим идејама, концептима и школама мишљења из овог периода, а које су у блиској вези са теоријама о друштву (натурализам, монизам, плурализам, атомизам, идеализам, материјализам, скептицизам, стоицизам, космополитизам, јудаизам, хришћанство, ислам, гностицизам, апологетика, схоластика, суфизам итд.). Дакле, циљ предмета је детаљно изучавање и анализа друштвених теорија које се појављују у древној Месопотамији и Египту, Кини и Индији, античкој Грчкој и Риму, односно у Европи и на Блиском истоку током средњег века.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује и објасни основне идеје, концепте и филозофске појмове који су релевантни за теорије о друштву. - Дефинише и анализира основна сазнања античких и средњовековних мислилаца и теоретичара друштва. - Разуме и анализира развој друштвених теорија од самог настанка мисли о друштву, преко античке Грчке и Рима, до јудаистичке, хришћанске и исламске средњовековне мисли. - Разуме и анализира друштвену структуру, културу, политику, науку, технологију и свакодневни живот у оквиру датих друштава антике и средњег века. - Проблематизује и критички разматра увиде различитих мислилаца и школа мишљења из овог периода, укључујући ту и односе (континуитета и/или сукоба) међу њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Тао, Конфучије и Лао Це; Хиндуизам и браманизам; Талес, Анаксимандар и Анаксимен; Ксенофан и Хераклит; Питагора и питагорејска школа; Монизам (Парменид и Зенон); Плурализам (Анаксагора и Емпедокле); Атомизам (Леукип и Демокрит); Филозофија, реторика и мисао о друштву грчких софиста; Сократ и морална филозофија; Платон (реторика, дијалектика, образовање, мисао о друштву); Аристотел (космологија, психологија, зоологија, метафизика, политика, мисао о друштву); Киренска, киничка и мегарска филозофска школа; Материјализам и хедонизам (Епикур); Стоицизам; Скептицизам; Плотин и неоплатонизам; Космополитизам и римски стоицизам; Мојсије, Исус из Назарета и Мухамед (ортодоксија и проблемска анализа); Опште и социјалне карактеристике јудаизма, хришћанства и ислама; Мајмонид; Патристика и апологетика; Гностицизам, Рана и позна хришћанска схоластика; Развој исламске филозофије (ал-Кинди, ал-Рази и ал-Фараби); Ибн Сина; суфизам, ал-Газали и Ибн Рушд; Ибн Халдун. <i>Практична настава.</i> Семинарски радови, есеји, и истраживачки пројекти посвећени друштвеним теоријама антике и средњег века.
Литература 1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Drevna i antička filozofija i misao o društvu</i> . Autorizovana skripta. 2. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Srednjovekovna filozofija i misao o društvu</i> . Autorizovana skripta.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Основи демографије
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Курс би требао да упозна студенте са проблемима везаним за примену демографских метода и техника у структуралној и динамичкој анализи становништва и његових сегмената. Осим тога, курс би садржавао и нека питања која се односе на моделирање становништва и на демографске пројекције.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално решавају истраживачке проблеме овладавањем адекватних демографских метода.
Садржај предмета Теоријска настава Предмет демографије, извори података и планирање демографских истраживања; структуре становништва; природно кретање становништва, механичко кретање становништва, фертилитет и репродукција становништва, модели становништва, витални догађаји, демографски модели и процеси, пројекције становништва, домаћинства. Практична настава:Вежбе Припрема студената за израду самосталног плана истраживања и решавања постављених проблема путем статистичке и демографске анализе.
Литература Baletić-Wertheimer, Alica (1999). <i>Stanovništvo i razvoj</i> . Zagreb: Mate. Đurđev B. (2001). <i>Osnovne tehnike u demografiji</i> . Novi Sad: Biblioteka znanja. Bobić, Mirjana (2007). <i>Demografija i sociologija. Veza ili sinteza</i> . Beograd: Službeni glasnik. Nikitović, Vladimir (2010). <i>Demografska budućnost Srbije. Imigracija kao izvesnost?</i> Beograd: Službeni glasnik

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Привреда и друштво
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема посебних услова
Циљ предмета: Упознавање са научним приступима изучавању привреде и најзначајнијим социолошким теоријама привредних система; стицање знања о привредним системима и друштвено-економским формацијама; усвајање научно-категоријалног апарата за анализу и разумевање привредних система и економских појава.
Исход предмета: Студенти су упознати са научним приступима изучавању привреде и најзначајнијим социолошким теоријама привредних система; стекли су знања о привредним системима и друштвено-економским формацијама; усвојили су научно-категоријални апарат за анализу и разумевање привредних система и економских појава.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Социологија и економија; економска активност и економско делање; друштвени значај производње, размене, расподеле и потрошње; проста и проширена репродукција; привредни системи (ловачко-сакупљачки, земљорадничко-сточарски, занатско-трговачки, мануфактурни и индустријски) и друштвено-економске формације (робовласничка, феудална, капиталистичка, социјалистичка и транзициона друштва); друштвене промене и привредни развој: технички проналасци, ширење трговине, развој градова, географска открића, ратови и колонијална освајања, улога државе; колонијалне и постколонијалне привреде; светска економија и економија света; глобална економија и глобални градови. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија, дискусије о прочитаним проблемима и њиховом научном значају.
Литература Brodel, Fernan (1989): <i>Dinamika kapitalizma</i> . Sr. Karlovci: IK Zorana Stojanovića. Njegovan, Z. (2018). AGROKULTURA - KRATKA ISTORIJA. Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Ekonomski institut Beograd i Institut za ekonomiku poljoprivrede Beograd. Brodel, Fernan (1992). <i>Strukture svakidašnjice; Igra razmene</i> . Zagreb: August Cesarec. Гиденс, Ентони (2006): <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет. Harvi, Dejvid (2012): <i>Kratka istorija neoliberalizma</i> . Novi Sad: Mediterran publishing. LHomme, Jean (1966). Sociologija ekonomskih sistema, režima i struktura. U: Georges Gurvitch, <i>Sociologija I</i> , Zagreb: Naprijed (str. 404-441). Marx, Karl (1977): <i>Temelji slobode: Osnovi kritike političke ekonomije (Grundrisse)</i> . Zagreb: Naprijed. Stojanović, Božo (2007): Економија и sociologija: između saradnje i netrpeljivosti. <i>Ekonomski anali</i> 52: 131-151. Вебер, Макс (1976): Основне социолошке категорије привређивања. <i>Привреда и друштво I</i> , Београд: Просвета (стр. 41-165). Вебер, Макс (1976): Феудализам, сталешка држава и патримонијализам. <i>Привреда и друштво II</i> , Београд: Просвета (стр. 159-199). Touraine, Alain (1998). <i>Postindustrijsko društvo</i> . Beograd: Plato (str. 15-71; 225-289). Zombart, Verner (2011): <i>Luksuz i kapitalizam</i> . Novi Sad: Mediterran publishing. Živojinović, Dragoljub R. (1985): <i>Uspon Evrope</i> . Novi Sad: Matica srpska (str. 75-91; 161-176; 345-362).

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Увод у социологију 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Увод у социологију 1
Циљ предмета: Основни циљ наставног предмета <i>Увод у социологију 2</i> је упознавање студената са основним темама и проблемима глобалног друштва. То се посебно односи на интензивне промене у сфери технологија и постојећих друштвених институција.
Исход предмета: Поред сазнајног доприноса, омогућава укључивање у даљи наставни процес (а потом и у наставну праксу).
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Социјализација (приступ и аспекти); Друштвене институције, организације и бирократија (друштвене улоге и положаји; друштвена моћ и власт; држава и политика; друштвен контрола и регулација); Друштвена стратификација (теорије друштвене стратификације); Друштвена покретљивост; Сиромаштво (теорије и проблеми); Култура и друштво (супкултуре и животни стилови; масовна култура, масовни медији и масовне комуникације); Трендови савременог друштва (глобализације и друштвене промене); Савремен технологије и друштвеноисторијске промене; Образовање и нове технологије.
Литература (обавезна): Маринковић, Душан. <i>Увод у социологију: основни приступи и теме</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2017; Тарнер, Џонатан. <i>Социологија</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing, 2009; Гиденс, Ентони. <i>Социологија</i> . Београд: Економски факултет, 2006.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Друштвене теорије новог века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање, разумевање и критичка анализа друштвених теорија новог века, односно стицање знања о различитим идејама, концептима и школама мишљења из овог периода, а које су у блиској вези са теоријама о друштву (ренесансни хуманизам, мистицизам, реформација, утопизам, природно право, друштвени уговор, рационализам, картезијански дуализам, пантеизам, теодицеја, емпиризам, натурализам, скептицизам, америчко и француско просветитељство, атеизам и антитеизам, либертинизам, немачки идеализам, ниҳилизам итд.). Дакле, циљ предмета је детаљно изучавање и анализа друштвених теорија које се појављују у Западној Европи и Сједињеним Државама од доба Ренесансе до краја 19. века.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује и објасни основне нововековне идеје, концепте и филозофске појмове који су релевантни за теорије о друштву. - Дефинише и анализира основна сазнања нововековних мислилаца и теоретичара друштва. - Разуме и анализира развој друштвених теорија од ренесансе, преко доба реформације, све до периода просветитељства, те романтизма и краја 19. века. - Разуме и анализира друштвену структуру, културу, политику, науку, технологију и свакодневни живот у периоду новог века у Западној Европи и Сједињеним Државама. - Проблематизује и критички разматра увиде различитих мислилаца и школа мишљења из овог периода, укључујући ту и односе (континуитета и/или сукоба) међу њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Фрањо Асишки, Данте Алигијери и Франческо Петрарка; Ђовани Бокачо и породице Медичи и Борџија; Мистицизам, окултизам, алхемија и херметизам; Николо Макијавели; Доба реформације и протестантске доктрине; Мартин Лутер и Жан Калвин; Томас Мор и утопизам; Десидерије Еразмо и Мишел Монтењ; Парацелзус, Џон Ди и Едвард Кели, Ђордано Бруно; Франсис Бејкон (доктрина о идолима и нови метод); Теорије о природном праву и друштвеном уговору; Томас Хобс (ум, језик, материјализам, социјална филозофија); Рене Декарт (рационализам, дуализам, детерминизам); Пјер Гасенди и Блез Паскал; Барух Спиноза (психологија, етика, политичка теорија); Готфрид Лајбниц (метафизика, логика, теодицеја); Џон Лок (емпиризам, епистемологија, друштвени уговор); Џорџ Баркли (критика материјализма); Дејвид Хјум (емпиризам, натурализам, скептицизам), Америчко просветитељство (Бенџамин Френклин, Томас Џеферсон и Томас Пејн); Монтескје и Волтер; Материјализам и атеизам (Жан Мелије, Ла Метри, Хелвецијус и Холбах); Жан-Жак Русо (политичка теорија и образовање); Либертинизам (Маркиз де Сад); Адам Смит и Томас Малтус; Имануел Кант; Јохан Фихте, Фридрих Шелинг и Георг Хегел; Артур Шопенхауер, Серен Кјеркегор и Фридрих Ниче. <i>Практична настава.</i> Семинарски радови, есеји, и истраживачки пројекти посвећени друштвеним теоријама новог века.
Литература 1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Renesansna filozofija i misao o društvu</i> . Autorizovana skripta. 2. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). <i>Moderna filozofija i misao o društvu</i> . Autorizovana skripta.

Студијски програм : ОАС ЈКК (сви модули), ОАС Филозофија, ОАС Социологија, ОАС Историја (сви модули)
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази прикладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашња и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопелић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања.</i>

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм : ОАС ЈКК, СОЦ, ФИЛ, ИСТ
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложену или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuž, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Дескриптивна статистика
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Циљ курса је упознавање студената са: етапама статистичког истраживања, основним терминима у статистици, нивоима мерења, груписањем и сређивањем статистичких података, графичким приказивањем података, као и са мерама дескриптивне статистике.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално прикупљају податке, да их групишу и графички представе, као и да их самостално тумаче помоћу мера дескриптивне статистике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Краћи осврт на историјски развој статистике и њеном применом у социолошким истраживањима. Основни појмови у статистици. Етапе статистичког истраживања. Мерне скале. Груписање и сређивање података. Графичко приказивање података. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Мере облика распореда. <i>Практична настава</i> Мерне скале. Груписање и сређивање података. Графичко приказивање података. Мере централне тенденције. Мере варијабилитета. Мере облика распореда.
Литература Соколовска, Валентина (2016). <i>Дескриптивна статистика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Žižić, Lovrić, Pavličić (2006). <i>Metodi statističke analize</i> . Beograd: Ekonomski fakultet. Šošić (2004). <i>Primijenjena statistika</i> . Zagreb: Školska knjiga. Merkle, Milan (2016). <i>Verovatnoća i statistika</i> . Beograd: Akademska knjiga.

Студијски програм: ОАС Социологја
Назив предмета: Увод у социолошки метод
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета: Циљ курса је да упознавање студената са предметом методологије, историјским развојем различитих схватања о социолошком методу и упознавање са епистемолошким основама теоријске науке.
Исход предмета: Студенти су упознати са предметом методологије, историјским развојем различитих схватања о социолошком методу и са епистемолошким основама теоријске науке; студенти су способни да знања стечена на курску примене у даљем наставном и истраживачком процесу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> У оквиру теоријске наставе обрадиће се следеће наставне теме: предмет методологије, однос методологије и сродних научних дисциплина, појам метода, специфичности социолошког метода, историјски преглед схватања о социолошком методу, епистемолошке основе теоријске науке: епистемолошки принципи науке, научни закони, научна теорија, научно објашњење. <i>Практична настава</i> На часовима практичне наставе студенти ће се, на основу анализе изворне грађе, упознати са различитим методолошким становиштима.
Литература 1. Богдановић, М. (1993). <i>Методолошке студије</i> , Београд: Институт за политичке студије, 179-203. 2. Ђурић, М. (1997). <i>Проблеми социолошког метода</i> , Београд: Службени лист, стр. 20-27, 40-49. 3. Мертон, Р. (1998). <i>О теоријској социологији</i> , Београд: Плато, стр. 189-228. 4. Милић, В. (2014). <i>Социолошки метод</i> , Београд: Завод за издавање уџбеника, стр. 15-34, 39-180, 233-250, 255-333. 5. Шушњић, Ђ. (2007). <i>Методологија</i> . Београд: Чигоја штампа, стр. 69-124. Шира литература: изворна литература и грађа према потребама практичне наставе.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Класичне социолошке теорије 19. века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Стицање и усвајање знања о класичним социолошким теоријама 19. века, односно минуциозна анализа идеја највећих социолошких теоретичара из овог кључног и формативног периода, а које су релевантне и данас. Другим речима, циљ предмета је детаљна, проблемска и критичка анализа релевантних социолошких теорија утемељивача социологије попут Сен-Симона, Мила, Токвила, Конта, Мартино, Маркса и Енгелса, Спенсера, Диркема и диркемоваца, Вебера, Зимела, Парета, Тениса, Смола, Мида и многих других, али и теоријских доприноса осталих наука и мислилаца социолошкој теорији. Циљ предмета је и разматрање историјских и друштвених услова за настанак социологије, али и за карактер и садржај идеја најрелевантнијих личности социолошке теорије и друштвене науке. Коначно, циљ предмета је и стицање вештина за креативну примену сазнања класичне социолошке теорије на различите практичне и истраживачке феномене савременог друштва, односно свакодневног живота.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује најзначајније социолошке теоретичаре и основне теоријске традиције у социологији у 19. веку; - Анализира и критички проблематизује кључне теоријске идеје, увиде, тврдње, концепте, закључке и истраживања социолошких теоретичара 19. века. - Разуме и објасни развој теоријске социологије, од директних претеча социологије, преко утемељивача и најзначајнијих социолошких теоретичара класичног периода, до периода оснивања и накнадног развоја великих националних традиција у социологији (Француска, Немачка, Сједињене Америчке Државе и Велика Британија); - Разуме и објасни карактеристичне друштвене, структурне, културне и политичке околности које су довеле до оснивања и развоја социологије у 19. веку; - Анализира и критички проблематизује односе (дис)континуитета, тј. кумулативног развоја и/или сукоба између различитих теоријских идеја и концепата, самих социолошких теоретичара, као и теоријских традиција у социологији - Анализира и критички проблематизује доприносе осталих наука (психологије, економије, историје, биологије, антропологије и филозофије) социолошкој теорији. - Креативно примењује сазнања теоријске социологије 19. века на многа практична и истраживачка питања, као и на феномене савременог друштва и свакодневног живота.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Директне претече социологије; Клод Анри Сен-Симон и сенсимонисти; Адолф Кетле; Харијет Мартино; Џон Стјуарт Мил; Алексис де Токвил; Фредерик Ле Плеј; Утемељивачи и најзначајнији теоретичари класичног периода; Огист Конт; Карл Маркс и Фридрих Енгелс; Емил Диркем; Макс Вебер; Георг Зимел; Вилфредо Парето; Џорџ Херберт Мид; Оснивање и накнадни развој великих националних традиција у социологији; Развој социологије у Француској (Габријел Тард и Рене Вормс); Диркемовци и диркемовска социолошка школа (Марсел Мос, Селестен Бугле, Анри Ибер, Франсоа Симијан, Морис Албвакс, Робер Херц); Развој социологије у Немачкој (Фердинанд Тенис, Леополд фон Визе; Вернер Зомбарт); Развој социологије у Великој Британији (Хенри Самнер Мејн, Патрик Гедес, Сидни и Беатрис Веб); Развој социологије у Сједињеним Државама (Вилијам Самнер, Лестер Ворд, Албион Смол, Френклин Гидингс, Едвард Рос, Вилијам Дубојс); Социјални дарвинизам и еугеника; Класични теоретичари расе и државе; Класични теоретичари елита; Доприноси осталих наука социолошкој теорији (19-20. век); Вилхелм Вунт; Зигмунд Фројд; Џон Вотсон и Б.Ф. Скинер; Жан Пијаже; Лев Виготски; Музафер Шериф; Соломон Аш; Џон Мејнард Кејнс, Фридрих

Хајек; Лисјен Февр и Марк Блох; Алфред Кинси; Прагматизам (Чарлс Перс, Вилијам Џејмс, Џон Дјуи); Бертранд Расел; Жан-Пол Сартр.

Практична настава Семинарски радови и критичка дискусија о претпоставкама, тврдњама, сазнањима и увидима (као и снагама и слабостима) класичних социолошких теорија 19. века.

Литература

1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). *Klasične sociološke teorije I*. Autorizovana skripta.
2. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). *Klasične sociološke teorije III*. Autorizovana skripta.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија друштвеног развоја
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са основним теоријским и аналитичким претпоставкама и моделима за разумевање динамичке стране друштвених процеса.
Исход предмета Самостално и критичко уочавање развојне стране друштвених процеса и творевина.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Рационализација, диференцијација и подела рада. Раст, развој, напредак: проблематизација појмова. Рационализам, Модерна, традиција, савременост. Теорије модернизације. Теорије друштвене промене и друштвене равнотеже у класичној и савременој социологији. Структурална и конјунктурална анализа. Транзиција и трансформација. Теорије глобализације. Друштвени покрети и друштвене мреже. Теорије друштвеног капитала. <i>Практична настава</i> Самостално или уз помоћ наставника или сарадника изучавање препоручене литературе.
Литература Bek, Urlih (2001). <i>Rizično društvo</i> , Beograd: Filip Višnjić, str. 17-73; 173-235; 267-359. Диркем, Емил (1972) <i>О подели друштвеног рада</i> , Београд: Просвета, стр. 111-175. Edwards, Foli, Dajani (prir.) (2003). <i>Posle Tokvila. Debata o građanskom društvu i društvenom kapitalu</i> , Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, str. 9-26, 300-311, 352-372. Gidens, Entoni (1998). <i>Posledice modernosti</i> , Beograd: Filip Višnjić. Lazić, Mladen (pr.) (2000). <i>Račji hod. Srbija u transformacijskim procesima</i> , Beograd: Filip Višnjić, str. 5-64; 171-236; 293-333. Marks, Karl (1979). „Predgovor za prilog kritici političke ekonomije“, Beograd: MED, tom 20. Popović, M, Ranković, M. (1981). <i>Teorije i problemi društvenog razvoja</i> , Beograd: BIGZ, str. 13-76. Миленковић, Павле (2002). „Границе региона: хетеротопија и идентитет“, <i>Социолошки преглед</i> , Vol. XXXVI, no. 1-2, стр. 201-217. Tili, Čarls (1997). <i>Suočavanje sa društvenom promenom</i> . Beograd: Filip Višnjić. Vratuša-Žunjić, Vera (1995). „Pojam razvoja, teškoće i paradigme njegovog istraživanja“, U: Vera Vratuša-Žunjić, <i>Razvoj, religija, rat</i> , Beograd: ISIFF, str. 11-36. Veber, Maks (1987). „Protestantska etika i duh kapitalizma“, U: Đurić M. <i>Sociologija Maksa Vebera</i> , Zagreb: Naprijed, str. 306-358.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Статистички методи
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Курс би требао да упозна студенте са основним методама статистичке анализе и статистичког закључивања (тестирањем хипотеза, непаратарским тестовима, простом линеарном регресијом и корелацијом и анализом варијансе). Посебан акценат ће бити на оспособљавању студената да у решавању стварних проблема изаберу адекватан статистички метод.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално решавају истраживачке проблеме применом адекватног статистичког метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријском наставом су обухваћени следећи садржаји: теоријске раподеле, тестирање статистичких хипотеза, непараметарски тестови, проста линеарна регресија и корелација, анализа варијансе и хи квадрат тестови. <i>Практична настава</i> Практична настава садржи решавање задатака из тестирања статистичких хипотеза, непараметарских тестова, просте линеарне регресије и корелације, анализе варијансе и хи квадрат тестова.
Литература Žižić, M., Lovrić, M., Pavličić, D. (2006). <i>Metodi statističke analize</i> . Beograd: Ekonomski fakultet Stojković, M. (2001). <i>Statistika</i> . Subotica: Ekonomski fakultet. Šošić, I. (2004). <i>Primijenjena statistika</i> . Zagreb: Školska knjiga. Merkle, Milan (2016). <i>Verovatnoća i statistika</i> . Beograd: Akademska knjiga.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Социјална психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен колоквијум
Циљ предмета а) Упознавање студената: - са основним проблемима и теоријским концептима којима се користи социјална психологија; - са појмом, условима и ефектима социјализације; - основама агресивног и просоцијалног понашања и њиховим детерминантама; - са концептима послушности и ауторитарности и детерминантама њиховог развоја и појављивања; - врстама и карактеристикама група и основним аспектима формирања, одржавања и динамике група; - основним теоријама унутаргрупних и међугрупних односа и основама предрасуда и стереотипа. б) Оспособљавање студената: - за препознавање и коришћење знања о процесу социјализације јединки у будућем професионалном раду; - за препознавање значаја агресивног и просоцијалног понашања у интерперсоналним односима; - за разумевање фактора који утичу на јављање послушности; - за препознавање ужих и ширих друштвених околности које доприносе развоју ауторитарности; - за препознавање значаја групне припадности за појединца и разумевање унутаргрупних и међугрупних односа; - за разумевање и критичко промишљање о различитим видовима борбе против предрасуда; - разумевање социјалнопсихолошких истраживања.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - анализира и интегрише знања о основним социјално-психолошким концептима; - препознаје специфичне социјалне факторе који су допринели карактеристичном развоју индивидуе; - анализира социјална збивања узимајући у обзир утицај фактора социјалне когниције, социјалне мотивације и спољних друштвених фактора; - објасни значај групне припадности и анализира динамику групе и групна збивања; - аргументује предности и мане различитих приступа решавању међугрупних сукоба; - аргументује ставове о социјалним збивањима на основу знања о социјалнопсихолошким факторима који утичу на понашање индивидуе и група; - да примени стечена знања у различитим доменима личног и професионалног деловања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Социјализација: процеси, извори и агенси социјализације; ефекти социјализације; II Социјални мотиви: агресивно и алтруистичко понашање, теорије настанка и развоја ових понашања; III Појмови послушности и ауторитарности, њихов развој и социјални фактори који утичу на њихово јављање; IV Психологија група: значај групне припадности, одлике група, групна динамика, групни феномени; V Унутаргрупни и међугрупни сукоби, предрасуде и стереотипи. <i>Практична настава:</i> Демонстрације експеримената везаних за обрађиване теме. Анализа историјских, друштвених и медијских примера везаних за обрађиване теме.
Литература Рот, Н. (2005). Основи социјалне психологије. Београд : Завод за уџбенике и наставна средства. Аронсон, Е., Вилсон, Т.Д. и Акерт, Р.М. (2005). Социјална психологија. Загреб: Мате. Newstone, M. i Stroebe, W. (2003). Социјална психологија: еуропске перспективе. Јастребарско: Наклада Слап. Pennington, D.C. (1997). Основе социјалне психологије. Јастребарско: Наклада Слап.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Планирање социолошких истраживања
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Циљ курса је да упозна студенте са планирањем социолошких истраживања и оспособи их за израду нацрта научно-истраживачког пројекта.
Исход предмета Студенти ће се упознати са етичким принципима научно-истраживачког рада и оспособити за самосталну израду нацрта научно-истраживачког пројекта.
Садржај предмета <i>Теоријска настав</i> - Курс чине следеће наставне јединице: етички принципи научно-истраживачког рада, планирање истраживања, истраживање и теорија, врсте истраживања, фазе истраживања, одређење истраживачког проблема и циљева истраживања, теоријске и операционалне дефиниције, анализа појмова и индикатори, хипотезе, извори података, критеријуми за избор узорка, испитаници и истраживање, израда нацрта истраживања. <i>Практична настава</i> - На часовима практичне наставе студенти ће, у сарадњи са наставником, урадити самосталан нацрт научно-истраживачког пројекта, а који ће презентовати у облику семинарског рада.
Литература Гуд В. и Хет П. (1966). <i>Методи социјалног истраживања</i> , Вук Караџић, Београд, стр. 56-71. Ђурић М. (1997). <i>Проблеми социолошког метода</i> , Београд: Службени лист, стр. 87-113. Ђили Ђ. А. (1974). <i>Како се истражује</i> , Загреб: Школска књига, стр. 27-62 Мертон Р. (1998). <i>О теоријској социологији</i> , Београд: Плато, стр. 189-228. Милић В. (2014). <i>Социолошки метод</i> , Београд: Завод за уџбенике и наставна средства стр. 335-430. Стојшин, С. (2015). Предности и недостаци извора за истраживање сиромаштва, <i>Социолошки годишњак</i> , Часопис Социолошког друштва Републике Српске, бр. 10, стр. 363-376. Стојшин, С. (2014). Основне димензије појмова социјалне искључености и сиромаштва – проблем индикатора, у <i>Структурне промене у савременим друштвима</i> , ур. С. Шљукић и Д. Ристић, Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за социологију, стр.74-98. Стојшин, С. (2012). Промене у структури становништва према активности и незапосленост – методолошке специфичности истраживања, у <i>Промене у друштвеној структури и покретљивости</i> , ур. С. Шљукић, Д. Маринковић, Нови Сад: Филозофски факултет, стр. 306-318. Стојшин С. (2008). <i>Абортус – друштвени аспект и могућности његовог истраживања</i> , Нови Сад: Школска књига, стр. 9-40. Фајгељ С. (2010). <i>Методе истраживања понашања</i> , Београд: Центар за при. психологију, стр. 466-487.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Историјска социологија
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са методолошким и теоријским проблемима историјског објашњења у друштвеним наукама; упознавање са условима под којима се друштвене целине мењају током времена на примеру историјских епоха, типова друштава и појединих друштвених појава.
Исход предмета Интердисциплинарност, развијање смисла за сличности и разлике између социологије и историографије; увиђање историјске и развојне димензије друштвених појава; боље разумевање садашњости.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Типови објашњења у друштвеним наукама. Друштвена историја и историјска социологија. Догађај и структура у историографији и социологији. Раст, развој и промена у социологији и историографији. Идеални типови. Упоредно-историјски приступ. Монографски приступ. Квантитативни приступ у историјској социологији. Временска и структурна димензија друштвених појава. Структурална историографија. Школа <i>Анала</i> . Методолошки значај концепта <i>Дугог трајања</i> . Историографска наративација и социолошко објашњење. <i>Практична настава</i> - Изучавање препоручене литературе.
Литература Antonić, Slobodan (1995). <i>Izazovi istorijske sociologije</i> . Beograd: Institut za političke studije, стр. 5-60. Бродел, Фернан (1992). <i>Списи о историји</i> . Београд: СКЗ, стр. 83-189; 305-369. Колинс, Рендал (2001). „Златно доба макроисторијске социологије“, <i>Теме</i> , Vol. XXV, јануар-децембар 2001, стр. 31-48. Le Roa Ladiri, Emaniël (1991). <i>Montaju, oksitansko selo od 1294. do 1324</i> , Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, стр. 7-63; 150-223; 311-360. Milenković, Pavle (prir.) (2009). <i>Istorijska sociologija. Sociološka hrestomatija</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing, стр. 9-28. Milenković, Pavle (2016). <i>Škola Anala između istoriografije i sociologije</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing. Skokpol, Teda (2003). „Istorijska mašta sociologije“, U: Mitrović, Todorović (prir.), <i>Sociologija i istorija. Hrestomatija iz istorijske sociologije</i> . Niš: Prosveta, стр. 93-106. Smit, Denis (2001). <i>Uspon istorijske sociologije</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, стр. 5-104; 185-218. Štompka, Pjotr (2003). „Nova istorijska sociologija: konkretnost i slučajnost“, U: Mitrović, Todorović (prir.), <i>Sociologija i istorija. Hrestomatija iz istorijske sociologije</i> . Niš: Prosveta, стр. 191-200.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Класичне социолошке теорије 20. века
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Стицање и усвајање знања о класичним социолошким теоријама 20. века, односно минуциозна анализа најзначајнијих фигура и теоријских традиција у социологији, а које су релевантне и данас. Дакле, циљ предмета је детаљна, проблемска и критичка анализа следећих теоријских традиција: еволуционистичке, конфликтне, традиције чикашке школе и социјалне екологије, кибернетичке и системске, функционалистичке, критичке, интеракционистичке, традиције феноменологије и етнометодологије, традиције друштвене размене и постмодернистичке и (пост)структуралистичке традиције у социолошкој теорији, као и живота, дела, идеја и трајног наслеђа социолошких теоретичара који припадају наведеним теоријским традицијама. Најзад, циљ предмета је и разматрање историјских и друштвених услова који детерминишу садржај идеја и концепата теоријске социологије у 20. веку, те стицање вештина за креативну примену сазнања социолошке теорије на различите практичне и истраживачке феномене савременог друштва, односно свакодневног живота.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује најзначајније социолошке теоретичаре и основне теоријске традиције у социологији у 20. веку; - Анализира и критички проблематизује кључне теоријске идеје, увиде, тврдње, концепте, закључке и истраживања социолошких теоретичара 20. века. - Разуме и објасни дивергентни и/или мултипарадигматски развој теоријске социологије у 20. веку, као и структуру, организацију, претпоставке и логику најзначајнијих теоријских традиција у социологији. - Разуме и објасни карактеристичне друштвене, структурне, културне и политичке околности које су довеле до карактеристичног раста, развоја и зрелости социологије у 20. веку; - Анализира и критички проблематизује увиде различитих теоретичара из овог периода, укључујући ту и односе (дис)континуитета, конвергенције и дивергенције, односно кумулативног развоја и/или сукоба међу њима. - Креативно примењује сазнања теоријске социологије 20. века на многа практична и истраживачка питања, као и на феномене савременог друштва и свакодневног живота.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Еволуционистичка теоријска традиција; Торстен Веблен; Едвард Вестермарк; Леонард Хобхаус; Конфликтна теоријска традиција; Карл Манхајм; Луис Козер; Ралф Дарендорф; Традиције чикашке школе и социјалне екологије; Вилијам Томас; Флоријан Знањецки; Роберт Парк; Ернест Берџес; Луис Вирт; Вилијам Огберн; Дороти Свејн Томас; Вилијам Лојд Ворнер; Еверет Хјуз; Хауард С. Бекер; Кибернетичка и системска традиција; Норберт Винер; Грегори Бејтсон; Функционалистичка традиција; Талкот Парсонс; Кингсли Дејвис; Роберт Мертон; Пол Лазарсфелд; Едвард Шилс; Роберт Бејлс; Марион Леви; Критичка традиција; Франфуртска школа (Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, Херберт Маркузе); Питирим Сорокин; Ремон Арон; Рајт Милс; Алвин Гулднер; Томас Ботомор; Интеракционистичка традиција; Чарлс Кули; Херберт Блумер; Манфорд Кун; Ервинг Гофман; Традиција феноменологије и етнометодологије; Жорж Гурвич; Алфред Шиц; Харолд Гарфинкел; Питер Бергер и Томас Лукман; Традиција друштвене размене; Џорџ Хоманс; Питер Блау; Ричард Емерсон; Постмодернистичка и (пост)структуралистичка традиција; Жак Лакан; Ролан Барт; Луј Алтисер; Мишел Фуко. <i>Практична настава.</i> Семинарски радови и критичка дискусија о претпоставкама, тврдњама, сазнањима и увидима (као и снагама и слабостима) класичних социолошких теорија 20. века.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија породице
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: без услова
Циљ предмета Упознавање студената са основним социолошким концептима и истраживањима породичног и брачног живота. Ово подразумева: а) усвајање и анализу основних појмова и теоријских приступа, б) усвајање и анализу методолошких специфичности у социолошком истраживању породице и брака, ц) усвајање и разумевање значаја и специфичности социолошког истраживања породице и брака и д) усвајање и разумевање потребе истраживања породице и брака у односу на друге друштвене и сродне феномене.
Исход предмета Од студената се очекује да на крају курса: - познају и разумеју основне социолошке појмове и њихове релације у истраживању породице и брака; - познају и разумеју основне теоријске правце у тумачењу облика, функција и генезе породичног и брачног живота; - познају обележја типова породице и брака, са посебним освртом на породицу и брак у савременом српском друштву, као и чиниоце који их обликују, - повезују стечена знања са знањима из других социолошких дисциплина и наука (нпр. социјална патологија, социологија рада, социологија културе, социологија емоција, демографија, антропологија и сл.)
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Појам социологије породице и њено место у систему наука о породици и социолошких дисциплина; 2. Развој социологије породице; 3. Основни појмови у социологији породице – брак, породица, домаћинство, сродство; 4. Традиционални и савремени теоријски приступи у социолошком проучавању породице; 5. Породични односи – појам, типови, карактеристике; 6. Трансформација породице и брака у савременим друштвима; 7. Породични капитал и породична виталност; 8. Развод брака; 9. Трансформација породице и брака у српском друштву. <i>Практична настава:</i> анализа текстова и видео материјала, израда и презентација семинарских радова, дискусија о релевантним темама
Литература 1. Abot, E. 2010. <i>Istorija braka</i>. Bgd: Geopoetika. 2. Bobić, M. 2003. <i>Brak ili/i partnerstvo</i>. Beograd: ISI FF. 3. Miletić-Stepanović, V. 2011. <i>Proširena porodica u Srbiji</i>. Bgd: ISI FF – Čigoja. 4. Milić, A. i saradnici. 2010. <i>Vreme porodica : sociološka studija o porodičnoj transformaciji u savremenoj Srbiji</i>. Beograd: ISI FF. 5. Milić, A. 2001. <i>Sociologija porodice: kritika i izazovi</i>. Beograd: Čigoja štampa. 6. Segalan, M. 2009. <i>Sociologija porodice</i>. Beograd: Čigoja štampa. 7. Чикић, Ј. 2017. Љубав у постмодерно доба - савремена потреба за интимношћу и њене последице по брак и породицу. <i>Социолошки годишњак</i>, бр. 12, стр. 113-133. 8. Чикић, Ј., А. Билиновић-Рајачић. 2018. Новија истраживања породице у <i>Социолошком прегледу</i> – допринос јачању дисциплине. <i>Социолошки преглед</i>. 52 (1): 216-251. 9. Одабрани текстови публиковани у релевантним научним часописима (<i>Социологија, Социолошки преглед, Становништво, Теме, Зборник Матице српске за друштвене науке и др.</i>)

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Обрада и анализа података
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Оспособити студенте да помоћу одговарајућих софтвера за статистичку анализу података самостално уносе и обрађују квантитативне податке, као и да анализирају резултате добијене применом различитих статистичких метода. Развити способност тумачења, ваљаног разумевања и критичке процене радова у којима се презентују резултати емпиријских социолошких истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени да самостално анализирају различите типове података у друштвеним истраживањима, конструишу основне статистичке моделе и интерпретирају добијене резултате. Студенти такође стичу познавање статистичких софтвера <i>IBM SPSS</i> и <i>JASP</i> .
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Припрема обрасца за унос података, унос и провера података. Учитавање података у другим форматима и спајање датотека. Фреквенције, табеле и дескриптивна статистика. Хи-квадрат тест и тестирање облика дистрибуције. Одабир и анализа група испитаника. Т тест. Пондерисање података. Креирање и трансформисање варијабли. Линеарна регресија и корелација. Анализа варијансе. Условни одабир случајева и условно трансформисање варијабли. Процена поузданости индекса и скала. Тумачење и критички осврт објављених резултата социолошких истраживања. <i>Практична настава</i> Припрема обрасца за унос података, унос и провера података. Учитавање података у другим форматима и спајање датотека. Фреквенције, табеле и дескриптивна статистика. Хи-квадрат тест и тестирање облика дистрибуције. Одабир и анализа група испитаника. Т тест. Пондерисање података. Креирање и трансформисање варијабли. Линеарна регресија и корелација. Анализа варијансе. Условни одабир случајева и условно трансформисање варијабли. Процена поузданости индекса и скала. Тумачење и критички осврт објављених резултата социолошких истраживања.
Литература Pallant, Julie (2011). SPSS. Priručnik za preživljavanje. Beograd: Mikro knjiga. Green & Salkind (2014). SPSS za Windows i Macintosh: Analiziranje i razumevanje podataka. Navarro, Foxcroft and Faulkenberry (2019). Learning Statistics with JASP: A Tutorial for Psychology Students and Other Beginners. Dostupno na: https://learnstatswithjasp.com/

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија рада
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је стицање основних знања из једне од најразвијенијих области социологије, која се односи на сферу рада, у којој се прожимају сви битни људски, друштвени, културни и технички проблеми човечанства. У том погледу, ова социолошка дисциплина има за циљ да оснажи, како сазнајну, тако и професионално-практичну страну будућих стручњака (социолога).
Исход предмета: Оспособљеност за истраживање разних аспеката процеса рада, његовог организовања, менаџерског усмеравања и маркентишког посредовања, као и истраживање и разумевање основних карактеристика тржишта рада.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настанак, конституисање и развој социологије рада; основни појмови, теоријско-методолошке оријентације и приступи проучавању рада; историјски облици рада (рад и време); особености рада у контексту културе, науке и образовања; промене у садржају савременог рада (од прединдустријског/сељачког, преко индустријског до услужног рада; карактеристике (де)индустријализације српског друштва); улога својинских односа и технологије у обликовању процеса рада; професионализација и феминизација рада; карактеристике тржишног пословања; промене у организовању рада. <i>Практична настава:</i> Самостална (индивидуална или групна) припрема реферата/семинарских радова и презентација, посвећених кључним проблемима из сфере рада, утемељена на одговарајућим теоријским приступима и емпиријским налазима, а са посебним освртом на карактеристике подручја рада и тржишта рада у српском друштву.
Литература: Милошевић, Б. (2019). <i>Основи социологије рада</i> . Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 1-277). Шљукић, М. (2018). <i>Фабрика: индустрија у пост-социјалистичкој Србији</i> . Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 13-58) Милошевић, Б. (2004). <i>Умеће рада</i> . Нови Сад: Прометеј. Болчић, С. (2003). <i>Свет рада у трансформацији</i> . Београд: Плато. (стр. 13-75, 204-335)

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: СОЦИОЛОГИЈА СЕЛА
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је да студентима пружи основна знања о проблемима којима се бави социологија села, о главним теоријским концептима и налазима емпиријских студија. Такође је циљ да се код студената развије специфичан социолошки начин мишљења, посебно о руралном друштву, како би могли активно допринети промишљању и спровођењу одговарајућих друштвених промена.
Исход предмета Студенти владају основним појмовима које користи социологија села, познају кључне поставке најважнијих теорија и најважније налазе емпиријских истраживања. Оспособљени су да ваљано сагледавају проблеме друштва у руралној средини и да активно допринесу решавању конкретних проблема (социологија села као апликативна социолошка дисциплина).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод – Социологија села код нас – Основни теоријско-методолошки приступи – Разлике између села и града – Појам и елементи аграрне и руралне друштвене структуре – Село, сељаштво и пољопривреда у историјској перспективи – Српско село кроз историју – Сељачка економија и промене аграрне структуре – Друштвене институције, организације и групе у селу – Аграрне реформе и колонизације – Социјализам и сељаштво у Југославији – Село и постсоцијалистичка трансформација – Село, пољопривреда и проширење Европске Уније – Будућност села и пољопривреде <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> На вежбама се презентују студентски семинарски радови, да би се затим о дискутовало о теми и о самом раду. Посебна пажња се поклања анализи садржаја који имају стручно-апликатини карактер.
Литература Шљукић С, Јанковић Д (2015). <i>Село у социолошком огледалу</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing (стр. 15-198). Шљукић С. (2009) <i>Сељак и задруга у равници</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing (стр. 13-19, 33-44, 123-167, 201-205). Шири литература: према потребама студентских пројеката.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија комуникације и медија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема претходних услова
Циљ предмета: Упознавање са најважнијим социолошким приступима у изучавању комуникација, чиниоцима комуникације и комуникацијским процесима, као и њеним друштвеним и културним контекстом, посебно у савременом свету.
Исход предмета: Усвајање знања, овладавање научно-категоријалним апаратом за истраживање комуникацијских појава; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање односа комуникације и друштвених и културних процеса и творевина; развијање разумевања и уважавања за друштвене и културне различитости у комуникацији.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Појам комуникације и научни приступи њеном изучавању; основне категорије и функције комуникације; врсте и значај комуникације; медији, култура, друштво; масовне комуникације и медијска култура; дигитални медији и дигитална култура. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије комуникација и медија, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.
Литература (поглавља из књига) Janićijević, J. (2000). <i>Komunikacija i kultura</i> . Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Brigs, Asa; Piter Berk (2006). <i>Društvena istorija medija</i> . Beograd: Clio. Koković, Dragan (2007). <i>Društvo i medijski izazovi</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Nojman, I.B. (2009). <i>Značenje, materijalnost, moć: Uvod u analizu diskursa</i> . Beograd: Centar za civilno-vojne odnose, Alexandria Press. Petrović, D. (2013). <i>Društvenost u doba interneta</i> . Novi Sad: Akademska knjiga.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија културе
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: упис на одговарајућу годину студија
Циљ предмета: Упознавање са најважнијим приступима у изучавању културе и културних чинилаца, усвајање знања о основним категоријама и функцијама културе, културним процесима и најзначајнијим савременим културним појавама; овладавање научно-категоријалним апаратом за истраживање културних појава, развијање толеранције за културне различитости.
Исход предмета: Студенти су упознати са најважнијим приступима у изучавању културе и културних чинилаца и усвојили су знања о основним категоријама и функцијама културе, културним процесима и најзначајнијим савременим културним појавама; овладали су научно-категоријалним апаратом за истраживање културних појава, развили су толеранцију за културне различитости.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Појам и одређење културе; социологије културе и сродне научне дисциплине; култура као прилагођавање; култура као начин живота; култура и цивилизација; експлицитна и имплицитна култура; функције културе; проблеми односа културе и друштва; друштвена структура и култура; друштвене и културне промене; чиниоци и показатељи културног развоја; културни контакти; елитна и масовна култура; поткултуре и контракултура; основни проблеми постмодерне културе. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије културе и културне антропологије, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.
Литература <i>Основна:</i> Lazar, Žolt; Dragan Koković (2017): <i>Sociologija kulture sa elementima kulturne antropologije</i> . Novi Sad: Mediterran publishing. Коковић, Драган (2005): <i>Пукотине културе</i> . Нови Сад: Прометеј. <i>Шира:</i> Buman, Zigmund (1984): <i>Kultura i društvo</i> . Beograd: Prosveta. Benedikt, Rut (1976): <i>Obrasci kulture</i> . Beograd: Prosveta. Dolo, Luj (2000): <i>Individualna i masovna kultura</i> . Beograd: Clio. Eagleton, Terry (2002): <i>Ideja kulture</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Fabijeti, Ugo, Roberto Maligeti, Vinčenco Matera (2002): <i>Uvod u antropologiju</i> . Beograd: Clio. Iglton, Teri (2019): <i>Kultura</i> . Beograd: Clio. Kloskovska, Antonjina (2001): <i>Sociologija kulture</i> . Beograd: Čigoja. Lečner, Frenk; Džon Boli (2006): <i>Kultura sveta</i> . Beograd: Clio. Sorokin, Pitirim (2002): <i>Društvena i kulturna dinamika</i> . Beograd, Podgorica: JP Službeni list, CID. Stjuard, Džuljan (1981): <i>Teorija kulturne promene</i> . Beograd: BIGZ.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Квантитативни метод у социологији
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са квантитативним методама за прикупљање и анализу искуствених података. Оспособљавање за самосталну примену квантитативних метода у социолошким истраживањима.
Исход предмета Студенти су упознати са квантитативним методама за прикупљање и анализу искуствених података и оспособљени су за самосталну примену квантитативних метода у социолошким истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Курс чине следеће наставне јединице: основи квантитативне анализе, мерење, класификација, анкетна истраживања, упитник, телефонска анкета, поштански упитник, разговор лицем у лице, електронски упитник, социометрија, квантитативна анализа садржаја, статистички методи, демографски приступ. <i>Практична настава</i> - На часовима практичне наставе студенти ће, самостално или у групи, припремати различите инструменте за прикупљање података и применити аналитичке поступке са којима су се упознали на часовима теоријске наставе.
Литература Брезник Д. (1972). <i>Демографски методи и модели</i> , Београд: ИДН, стр. 104-117. Вујовић Т. (2009). Предности и ограничења телефонске анкете, <i>Социолошка луча</i> III/2 стр. 108-112. Гуд В. и Хет П. (1966). <i>Методи социјалног истраживања</i> , Београд: Вук Караџић, стр. 162-173, 229-294. Милић В. (2014). <i>Социолошки метод</i> , Београд: Завод за издавање уџбеника, стр. 477-530, 571-635. Супек Р. (1961). <i>Испитивање јавног мњења</i> , Загреб: Напријед, стр. 49-84. Стојшин, С. (2015). Развој и области примене анализе садржаја, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , Вол.XL, Бр.2, стр. 169-188. Стојшин, С. (2014). Интернет као предмет истраживања и/или средство за прикупљање података – са освртом на електронски упитник, у <i>Интернет и друштво</i> , међународни тематски зборник радова, приредили Д. Тодоровић, Д. Петровић, Д. Прља, Београд: ССД, ИУП; Ниш:, Филозофски факултет, стр. 197-214. Стојшин, Снежана (2014). Квалитативна и/или квантитативна анализа садржаја – специфичности примене, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , Вол.XXXIX, Бр.1, стр. 193-210. Фајгељ С. (2010). <i>Методе истраживања понашања</i> , Београд: Центар за примењену психологију, стр. 504-507.

Студијски програм: ОАС Социологија
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социологија миграција
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Циљ курса је да упозна студенте са основним појмовима, типологијама, концептима и теоријама миграција, односно са значајем миграторних кретања становништва у контексту савремених друштвених промена.
Исход предмета Студенти ће се упознати са основним појмовима, типологијама и теоријама миграција и оспособити за разумевање савремених миграторних токова, узрока и последица савремених миграција.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Курс чине следеће наставне јединице: одређивање појма миграција, типологије миграција, теорије о миграцијама, теорија о транзицији миграција, почеци истраживања миграција, трендови миграторних кретања у 21. веку, истраживања присилних миграција, међународне миграције исток-запад, сегментација тржишта рада и савремене миграције, проблеми интеграције миграната у друштвима дестинације, савремене миграторне политике, историјски приступ миграцијама становништва Србије, савремене миграције становништва Србије. <i>Практична настава</i> - На часовима практичне наставе студенти ће обрадом одабраних података о миграцијама анализирати савремене миграцијске токове.
Литература Бобић М. (2007). <i>Демографија и социологија веза или синтеза</i> , Београд: Службени гласник, стр. 103-115. Вуксановић Г. (2001). <i>Југословенске избеглице између жеље и могућности за повратком</i> , Нови Сад: Филозофски факултет, 9-76. Лукић В. (2011). Дневне миграције радника у систему насеља Србије, <i>Становништво</i> , бр. 2, 25-50 Никитовић В. (2010): <i>Демографска будућност Србије – Имиграција као извесност</i> , СГ, Београд, 93-105 Пајванчић-Цизељ А. (2011): Миграције у условима глобализације и европских интеграција, <i>Друштво структура, промене</i> , Филозофски факултет Нови Сад, стр. 198-223 Стојшин, С. (2018). Становништво – социолошка перспектива, Нови Сад: ФФ., стр.11-76; 156-174. Чикић, Ј., Стојшин, С.(2017). Дневне миграције женског становништва у Војводини, <i>Социолошки преглед</i> , vol. LI (2017), по. 2, стр. 236-254. Стојшин Снежана (2015). Основне карактеристике просторне покретљивости становништва Србије, <i>Зборник радова Друштво и простор Урбани и рурални простор економски правни и организациони простор</i> , ур. П. Миленковић, С. Стојшин и А. Пајванчић-Цизељ, Нови Сад: ССД, Филозофски факултет стр. 201-213.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Мултиваријантна анализа
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Циљ предмета је да упозна студенте са најзначајнијим техникама мултиваријационе анализе и њене примене у социологији, њиховим теоријским и емпиријским донетима и ограничењима.
Исход предмета Усвајање знања, овладавање научно-категоријалним апаратом за примену мултиваријационих техника у истраживању, овладавање статистичким софтверима за обраду и анализу података. . Студенти такође стичу познавање статистичких софтвера <i>IBM SPSS, JASP и R</i> .
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Међузависне технике мултиваријационе анализе: факторска и кластер анализа. Зависне технике мултиваријационе анализе: мултипла регресијска и корелациона анализа, мултиваријациона анализа варијансе и коваријансе, каноничка корелацијска анализа и дискриминациона анализа. Нелинеарна мултиваријациона анализа: мултидимензионално скалирање, генерализовани линеарни модели: бинарне променљиве и логистичка регресија, номинална и ординална логистичка регресија, Поасонова регресија и лог-линеарни модели, коресподентна анализа. <i>Практична настава</i> Вежбе су прилагођене практичној обради теоријских наставних јединица у рачунарском софтверу <i>SPSS, JASP и R</i> .
Литература Ковачић, З. (1994). Мултиваријациона анализа. Београд: Економски факултет. Stevens, P. J. (2009). <i>Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences</i> . New York: Routledge. Green & Salkind (2014). <i>SPSS za Windows i Macintosh: Analiziranje i razumevanje podataka</i> . Navarro, Foxcroft and Faulkenberry (2019). Learning Statistics with JASP: A Tutorial for Psychology Students and Other Beginners. Dostupno na: https://learnstatswithjasp.com/

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија организације
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета: Да се студенти упознају са целовитим социолошким знањима о историјском развоју и особеностима модерних организација и њиховом обликовању у друштву; да стекну увиде у истраживачке налазе о особеностима функционисања организација и трендовима њихове промене; да се оспособе за решавање могућих конфликта, са којима ће се сусретати, у свакодневной пракси, на радном месту и, уопште, у "организационом друштву".
Исход предмета: Оспособљеност за социолошко истраживање проблема организација и управљања њима, као и евентуална могућност запошљавања у њиховим менаџерским и маркентишким структурама.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Целовито социолошко разумевање савремене организације у којој се преплићу људски, (опште)друштвени и технички утицаји. Усвајање основних социолошких знања о организацији (појам, теоријски приступи, карактеристике структура организација, карактеристике и облици организационих промена, међуоднос организација и окружења). Упознавање са емпијским социолошким резултатима о утицају друштвених појава и модерних друштвених процеса на начин рада, маркентишког посредовања и функционисања организација и менаџмента у њима (уз посебно задржавање на карактеристикама различитих стилова вођства у организацијама, као и на карактеристикама различитих облика организационе културе). <i>Практична настава:</i> Разумевање процеса организовања, вођења, комуницирања, одлучивања и преношења овлашћења, као и разумевање могућности организационог деловања у друштвеној средини - на основу презентације одговарајућих истраживања и њиховог социолошког објашњења, као и на основу реализације самосталних (тимских) пројектних задатака.
Литература: Шљукић, М. (2018). <i>Фабрика : индустрија у пост-социјалистичкој Србији</i> . Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 99-239) Шљукић, М. и Шљукић С. (2016). Особености организационих култура у српској индустрији и пољопривреди. <i>Зборник Матице српске за друштвене науке</i> , Год. LXVII, бр. 159-160 (4/2016), стр. 721-733. Мојић, Д. (2014). <i>Организације и (пост)модерно друштво</i> . Београд: Чигоја штампа: Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета. Шљукић М. и Милошевић Б. (2013). Организациона култура и њене вредносне претпоставке. <i>Социолошки годишњак</i> . Број 8, стр. 55-68. Милошевић, Б. (2013). <i>Организације рада у глобалној транзицији</i> . Београд: Просвета. Мојић, Д. (2010). Култура и организације: утицај културних претпоставки, веровања и вредности на организационе структуре, системе и процесе. Београд: Чигоја штампа: Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета. Robbins, S. P. i T. A. Judge (2009). <i>Organizacijsko ponašanje</i> . Zagreb: Mate. Janićijević, N. (2008). <i>Organizaciono ponašanje</i> . Beograd: Data status. Болчић, С. (2003). <i>Свет рада у трансформацији</i> . Београд: Плато. (стр.76-203)

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија окружења
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Један страни језик
Циљ предмета Да студенте оспособи да социолошки промишљају о повезаности друштва и окружења, имајући у виду њихову целовитост и историјске, теоријске и праксеолошке партикуларизме.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени да примењују главне социо - еколошке теорије и методе и критички проучавају однос окружења и друштва у временском, културном и просторном контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Целокупна курс почива на идеји да је окружење друштвена категорија, односно да је реч о социологији окружења а не о социологији о окружењу. Курс обухвата преглед и разматрање кључних теоријских поставки окружења као друштвене конструкције. Разматрање окружења које је израз дуализма природног и друштвеног. Разматрање проблема раста и развоја,

процеса глобализације, „ризичног друштва“, међудејства еколошких и друштвених система, различитих облика друштвеног интересовања за окружење, као и друштвених покрета и борби. *Практична настава:* Вежбе: Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.

Литература

1. Pušić, Ljubinko: Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd, 2001.
2. Pušić, Ljubinko: Sociologija okruženja: Sociološka hrestomatija, Mediterran publishing, Novi Sad, 2014.
3. Pušić, Ljubinko, Pajvančić-Cizelj, Ana: Rider iz sociologije okruženja

* Допунска литература – 18 наслова

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Савремене социолошке теорије
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета СТИЦАЊЕ И УСВАЈАЊЕ НАПРЕДНИХ ЗНАЊА О САВРЕМЕНИМ СОЦИОЛОШКИМ ТЕОРИЈАМА, ОДНОСНО О СОЦИОЛОШКИМ ТЕОРИЈАМА КОЈЕ СУ АКТУЕЛНЕ И РЕЛЕВАНТНЕ У СВЕТСКОЈ СОЦИОЛОГИЈИ ДАНАС. ЦИЉ ПРЕДМЕТА ЈЕ ДЕТАЉНА, ПРОБЛЕМСКА И КРИТИЧКА АНАЛИЗА НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ САВРЕМЕНИХ И/ИЛИ ЖИВИХ ФИГУРА ТЕОРИЈСКЕ СОЦИОЛОГИЈЕ, СТРУКТУРИРАНА КРОЗ АНАЛИЗУ НЕКОЛИКО ТЕОРИЈСКИХ ТРАДИЦИЈА (ЕВОЛУЦИОНО-ЕКОЛОШКЕ ТРАДИЦИЈЕ, КОНФЛИКТНЕ ТРАДИЦИЈЕ, НЕОФУНКЦИОНАЛИСТИЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ, КИБЕРНЕТИЧКЕ И СИСТЕМСКЕ ТРАДИЦИЈЕ, ИНТЕРАКЦИОНИСТИЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ, ФЕНОМЕНОЛОШКЕ И ЕТНОМЕТОДОЛОШКЕ ТРАДИЦИЈЕ, КРИТИЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ, ПОСТМОДЕРНИСТИЧКЕ И ПОСТСТРУКТУРАЛИСТИЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ, ИСТОРИЈСКО-КОМПАРАТИВНЕ ТРАДИЦИЈЕ, ТРАДИЦИЈЕ ДРУШТВЕНИХ МРЕЖА, ТРАДИЦИЈЕ ДРУШТВЕНЕ РАЗМЕНЕ, ТРАДИЦИЈЕ РАЦИОНАЛНОГ ИЗБОРА И ТЕОРИЈА ИГАРА, ТЕОРИЈА МОДЕРНИЗАЦИЈЕ И ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ, ТЕ ТЕОРИЈА ПОСТХУМАНИЗМА И ПОСТДРУШТВЕНОСТИ). С ТИМ У ВЕЗИ, ЦИЉ ПРЕДМЕТА ЈЕ МИНУЦИОЗНО И КРИТИЧКО РАЗМАТРАЊЕ НАЈАКТУЕЛНИЈИХ ТЕОРИЈСКИХ КОНЦЕПАТА, УВИДА, ЗАКЉУЧАКА, ИСТРАЖИВАЊА И ДЕБАТА ИЛИ РАСПРАВА У САВРЕМЕНОЈ СОЦИОЛОГИЈИ ИЛИ У СОЦИОЛОГИЈИ ДАНАШЊИЦЕ.
Исход предмета Студент ће бити у могућности да: - Идентификује водеће социолошке теоретичаре и теоријске традиције у савременој социологији; - Анализира и критички проблематизује кључне теоријске идеје, увиде, тврдње, концепте, закључке и истраживања у савременој теоријској социологији; - Разуме и објасни дивергентни и/или мултипарадигматски развој савремене социолошке теорије крајем 20. и почетком 21. века, односно периоде кризе, дивергенције и потраге за новом синтезом у теоријској социологији. - Анализира и критички проблематизује најзначајније теоријске дебате, расправе или дилеме у социолошкој теорији, попут оне о јединици анализе, о односу структуре и акције, (пост)модерности и (пост)друштвености итд. - Практично и креативно употреби савремену социолошку теорију како би разумео и објаснио друштвене, структурне, културне и политичке околности данашњице.
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Еволуционо-еколошка теоријска традиција; Ејмос Холи; Герхард Ленски; Џонатан Тарнер; Стивен Сандерсон; Конфликтна традиција; Данијел Бел; Рендал Колинс; Доналд Блек; (Нео)функционалистичка традиција; Нил Смелсер; Роберт Вутнау; Џефри Александер; Кибернетичка и системска традиција; Никлас Луман; Маргарет Арчер; Том Бернс; Интеракционистичка традиција; Анселм Страус и Барни Глејзер; Шелдон Страјкер; Томас Шеф; ФЕНОМЕНОЛОШКА И ЕТНОМЕТОДОЛОШКА ТРАДИЦИЈА; Арон Сикурел; Едвард Тирјакијан; Анализа конверзације (Харви Сакс, Емануел Шеглоф и Гејл Џеферсон); Критичка теорија; Норберт Елијас; Јирген Хабермас; Пјер Бурдије; Дејвид Харви; Постмодернистичка и постструктуралистичка традиција; Жан-Франсоа Лиотар; Жан Бодријар; Џудит Батлер; Историјско-компаративна традиција; Барингтон Мур; Имануел Волерстин; Чарлс Тили; Теда Скочпол; Традиција друштвених мрежа; Харисон Вајт; Бари Велман; Марк Грановетер; Традиција друштвене размене; Карен Кук; Линда Молм; Бари Марковски; Традиције рационалног избора и теорија игара; Џејмс Колман; Ремон Будон; Мајкл Хектер; Теорије модернизације и глобализације; Зигмунт Бауман; Ентони Гиденс; Улрих Бек; Мануел Каstell; Теорије постхуманизма и постдруштвености; Дона Харавеј; Карин Кнор-Цетина; Бруно Латур. <i>Практична настава</i> Семинарски радови и критичка дискусија о централним темама и дебатама савремене теоријске социологије, односно о претпоставкама, тврдњама, сазнањима, истраживањима

и увидима (као и снагама и слабостима) савремених социолошких теорија.

Литература

1. Škorić, M. i A. Kišjuhas (2012). *Savremene sociološke teorije I- II*. Autorizovana skripta.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Теорије друштвених система
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са главним проблемима и теоријским решењима у проучавању друштвених система у социологији и сродним друштвеним наукама; развијање аналитичког и логичког оквира за препознавање услова и механизма постојања друштава као системских целина.
Исход предмета Студенти су упознати са главним проблемима и теоријским решењима у проучавању друштвених система у социологији и сродним друштвеним наукама; развили су аналитички и логички оквир за препознавање услова и механизма постојања друштава као системских целина.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Теорија система у друштвеним наукама. Структурализам у социологији и његови теоријски извори. Структура и систем: проблематизација појмова. Структуралистичко схватање система. Функционалистичко схватање система. Структурални функционализам. Значај комуникације за функционисање друштвених система. Теорија друштвених система Никласа Лумана. Парсонсово схватање друштвених система. Волерстиново схватање капитализма као светског система. <i>Практична настава</i> - Изучавање препоручене литературе.
Литература Brdar, Milan (2009). „Teorija društvenog sistema kao 'tkanje' strukturnog funkcionalizma“, Predgovor za knjigu: Talkot Parsons, <i>Društveni sistem</i> , Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, str. 5-45. Labudović, Boris (2007). „Pojam komunikacije u opštoj teoriji društvenih sistema Niklasa Lumana“, <i>CM. Časopis za upravljanje komuniciranjem</i> , broj 2, godina II, mart 2007, str. 23-44. Labudović, Boris (2007). „Niklas Luman kao komunikolog: Masmediji i javnost u opštoj teoriji društvenih sistema“, <i>CM. Časopis za upravljanje komuniciranjem</i> , broj 4, godina II, str. 89-110. Levi-Stros, Klod (1978). <i>Divlja misao</i> , Beograd: Nolit, str. 311-339. Luman, Niklas (2001). <i>Društveni sistemi</i> , Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, str. 27-48, 252-293. Milenković, Pavle (2016). <i>Škola Anala između istoriografije i sociologije</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing. Parsons, Talkot (2009). <i>Društveni sistem</i> , Sremski Karlovci/Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, str. 75-117. Pijaže, Žan (1978). <i>Strukturalizam</i> , Beograd: BIGZ. Volerstin, Imanuel (2005). <i>Uvod u analizu svjetskog sistema</i> , Cetinje: Otvoreni kulturni forum.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Социјална патологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: без услова
Циљ предмета Упознавање студената са основним социолошким појмовима и теоријским правцима у истраживању друштвене девијантности. Ово подразумева: а) усвајање и анализу основних појмова и теоријских приступа, б) усвајање и анализу методолошких специфичности у социолошком истраживању друштвених девијација, ц) усвајање и разумевање значаја социолошког истраживања друштвених девијација, д) усвајање и разумевање потребе истраживања друштвених девијација у односу на друге друштвене и сродне феномене и е) разумевање карактеристика појединих типова друштвене девијантности.
Исход предмета Од студената се очекује да на крају курса: - познају и разумеју основне социолошке појмове и њихове релације у истраживању друштвених девијација; - познају и разумеју основне теоријске правце у тумачењу облика и генезе друштвених девијација; - познају обележја појединих типова друштвене девијантности и чиниоце који доводе до њихове појаве; - познају и разумеју индивидуалне и колективне последице друштвене девијантности; - повезују стечена знања са знањима из других социолошких дисциплина (нпр. социологија породице, социологија рада, социологија културе, урбана социологија, социологија сукоба и сл.)
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Појам и предмет социјалне патологије; 2. Појам социјализације; 3. Теорије социјалне девијантности (почетак развоја мисли о девијацијама, класична кривичноправна школа, антрополошке теорије, биолошке теорије, психолошке и психопатолошке теорије, социолошке теорије, теорије друштвене реакције, новије криминолошке теорије, мултифакторска теорија), 4. Фактори социјалне девијантности; 5. Просјачење и скитња; 6. Малолетничка делинквенција; 7. Болести зависности (алкоголизам, наркоманија, патолошко коцање, зависност од интернета); 8. Насиље у породици; 9. Проститутција, 10. Самоубиства. <i>Практична настава:</i> анализа текстова и видео материјала, израда и презентација семинарских радова, дискусија о релевантним темама
Литература 10. Bošković, M., Marinković, D. 2015. <i>Socijalna patologija</i>. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu – Pravni fakultet. 11. Durkheim, E. 1997. <i>Samoubistvo</i>. Beograd: BIGZ. 12. Gofman, E. 2011. <i>Azili</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. 13. Jugović, A. 2013. <i>Teorije društvene devijantnosti</i>. Beograd – FSE UB. 14. Гофман, Е. 2009. <i>Стигма</i>. Нови Сад: Mediterran Publishing. 15. Одабрани текстови публиковани у релевантним научним часописима (<i>Социологија, Социолошки преглед, Становништво, Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i>)

Студијски програм/студијски програми: ЗИБ
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија сиромаштва и депривације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: без услова
Циљ предмета Упознавање студената са основним социолошким концептима у истраживању сиромаштва и депривације. То подразумева: а) усвајање и анализу основних појмова и теоријских приступа, б) усвајање и анализу методолошких специфичности у социолошком истраживању сиромаштва и депривације, ц) усвајање и разумевање потребе социолошког истраживања сиромаштва и депривације и д) анализу специфичних појава применом социолошког приступа у истраживању сиромаштва и депривације, са посебним освртом на савремено српско друштво.
Исход предмета Од студената се очекује да на крају курса: - познају основне социолошке појмове и њихове релације у истраживању сиромаштва и депривације; - познају и разумеју основне теоријске правце у тумачењу облика и генезе сиромаштва и депривације; - препознају значај и специфичности у социолошком истраживању сиромаштва и депривације; - познају и разумеју индивидуалне и колективне последице сиромаштва и депривације; - буду оспособљени за формирање теоријско-хипотетичког оквира за извођење социолошког истраживања феномена у вези са сиромаштвом и депривацијом, - повезују стечена знања са знањима из сродних социолошких дисциплина (социологија породице, социјална патологија, социологија рада, социологија културе, урбана/рурална социологија и сл.)
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Теоријске приступи друштвеним неједнакостима; 2. Сиромаштво као стратификациони феномен; 3. Теоријске концепције сиромаштва (теорија апсолутног сиромаштва; теорија културе сиромаштва; теорија релативне беде; ситуацијске присиле; сиромаштво као ефекат повратне спреге); 4. Друштвене функције сиромаштва; 5. Методолошке специфичности истраживања сиромаштва и депривације; 6. Сиромаштво, депривација и простор; 7. Сиромаштво, депривација и генерацијска припадност, 8. Сиромаштво, депривација и етничка припадност, 9. Сиромаштво, депривација и род, 10. Сиромаштво и депривација као глобални проблеми; 11. Јавне политике и сиромаштво, 12. Сиромаштво као стигма, 13. Сиромаштво у савременом српском друштву, 14. Сиромаштво: историјска перспектива. <i>Практична настава:</i> анализа текстова и видео материјала, израда и презентација семинарских радова, дискусија о релевантним темама
Литература 16. Маринковић, Д. 2014. <i>Увод у социологију: основни приступи и теме</i>. Нови Сад: Mediterran Publishing. 17. Geremek, B. 2015. <i>Istorija siromaštva</i>. Loznica: Karpos. 18. Гофман, Е. 2009. <i>Стигма</i>. Нови Сад: Mediterran Publishing. 19. Cvejić, S.; M. Babović, M. Petrović, N. Bogdanov, O. Vuković. 2010. <i>Socijalna isključenost u ruralnim oblastima Srbije</i>. Beograd: SeCons-UNDP. 20. Одабрани текстови публиковани у релевантним домаћим и иностраним научним часописима

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Квалитативни метод у социологији
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са квантитативним приступима и техникама у проучавању друштвене стварности.
Исход предмета Развијена способност за самостално и критичко истраживање различитих аспеката друштвеног живота.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Однос између квантитативног и квалитативног приступа. Теоријско-методолошка обележја квалитативног приступа. Примена квалитативног метода у различитим социолошким традицијама. Квалитативна анализа садржаја, анализа дискурса, наративна анализа. Биографски метод и метод случаја. Разговор и продубљени интервју. Квалитативни приступ у примењеним друштвеним истраживањима. Квалитативни метод и нови комуникациони обрасци. <i>Практична настава:</i> Самостално или уз помоћ наставника или сарадника примењивање квалитативних техника у прикупљању и анализи података.
Литература Halmi, Aleksandar (2005). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima</i> , Zagreb: Naklada Slap, str. 13-67; 102-271; 317-341; 379-419. Богдановић, Марија (1993). <i>Методолошке студије</i> , Београд: Институт за политичке студије, стр.16-23, 81-121, 121-179. Миленковић, Павле (2006). “Ставови о статусу Војводине на Интернету”, У: М. Трипковић (пр.), <i>Мултикултурна Војводина у европским интеграцијама</i> , Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за социологију. Миленковић, Павле (2002). “Филозофија као начин живота” (разговор са Михаилом Марковићем), <i>Теме</i> , Vol. 26, бр. 3, јул-септембар 2002, стр. 449-462. Миленковић, Павле (2003). “Поредак и његов невидљиви творац” (разговор са Владетом Јеротићем), <i>Теме</i> , Vol. XXVII, бр. 1, јануар-март 2003, стр. 137-144.

Студијски програм: ОАС Социологија
Врста и ниво студија: Основне академске студије – први ниво
Назив предмета: Социологија града
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Један страни језик
Циљ предмета Оспособљавање студената да социолошки промишљају о граду као о сложене и веома динамичном друштвеном феномену.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени да примењују главне урбано-социолошке теорије и методе и критички проучавају градове у временском, друштвеном, културном и просторном контексту.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Садржај курса подељен је на три дела: појмове, теорије и појаве: Први део: град као друштвени феномен од урбано-социјалних утопија, преко класичних до савремених теоријских правца.; Дефинисање простора као друштвене категорије; Однос социологије града према другим контактним и комплементарним научним дисциплинама. Типологије градова, социјални простори града, град као место сусрета различитости, квалитет живота у градовима. <i>Практична настава:</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија упред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература 1. Pušić, Ljubinko: <i>Grad, društvo, prostor: sociologija grada</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1997. и обновљено и допуњено издање 2013. 2. Vujović, Sreten i M. Petrović (priredili): <i>Urbana sociologija</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2005. 3. Pušić Ljubinko i Ana Pajvančić – Cizelj, <i>Rider iz sociologije grada</i> * Допунска литература – 17 наслова

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија знања
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање са најважнијим приступима и проблемима у изучавању друштвене условљености људског знања, са основним категоријама социологије знања, њеним стањем и перспективама.
Исход предмета Основни исход предмета је стицање знања и увида у историјске и друштвене услове настанка и развоја социологије знања као посебног подручја проучавања. Студенти ће усвојити темељна знања о претпоставкама друштвене условљености људског знања, односно, знања као друштвено условљеног феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настанак и развој социологије знања. Предсоциолошка схватања о друштвеној условљености људског знања. Развој социологије знања у Немачкој. Карл Манхајм и заснивање дисциплинарног подручја социологије знања. Постмарксистичка социологија знања. Социологија знања у Француској: диркемовска школа. Развој социологије знања у Сједињеним Државама и утицаји феноменолошких оријентација. Перспективе савремене социологије знања. <i>Практична настава:</i> Часови вежби обухватају проучавање основне и шире литературе, односно проблемских студија и текстова из области социологије знања. Рад на вежбама подразумева и активно укључивање студената у наставу кроз самосталне и групне интерпретације и дискусије унапред припремљених текстова за сваку проблемску област/недељу студија.
Литература Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (2015). <i>Društvo i znanje: sociološka hrestomatija</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Ши́ра литература Маринковић, Душан (2010). <i>Карл Манхајм</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing. Манхајм, Карл (2009). <i>Есеји о социологији знања</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing. Berger, Peter L., Thomas Luckmann. 1992. <i>Socijalna konstrukcija zbilje. Rasprava o sociologiji znanja</i> . Zagreb: Naprijed.

Студијски програм : Социологија
Назив предмета: Социологија политике
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема посебних услова за похађање предмета
Циљ предмета Основни циљ предмета јесте упознавање студената са основним појмовима социологије политике, као и ширег научноистраживачког поља компаративне политике. Студенти ће бити упознати са основним теоријским приступима на основу којих се граде компаративни оквири, појмовни апарат и квантитативни индикатори истраживања демократија, политичких партија, партијских и изборних система. Финални циљ предмета јесте оспособљавање студената за аналитички, објективан приступ истраживању савремених политичких процеса, са фокусом на проблеме демократских друштава у 21. веку.
Исход предмета Студенти су способни да самостално анализирају политичке процесе у савременим друштвима применом различитих теоријских оквира, уз осврт на рецентна истраживања из одговарајућих области и користећи квантитативну методологију.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Компаративна политика и компаративна методологија. Државе и режими. Варијетети демократије и ауторитаризма. Изборни системи. Уставни системи, федерализам и децентрализација. Политичке партије и партијски системи. Територијалност партијских система. Интересне групе и друштвени покрети. Политичка култура, активизам и комуникација. Јавне политике: процеси, структуре и системи. Социјална држава и учинковитост јавних политика. Европска Унија. <i>Практична настава</i> Индекси демократије (Freedom House, V-DEM). Компаративна анализа изборних система (изборна правила и системи, методологије дистрибуције мандата). Квантитативна обележја партијских система и квантитативна анализа њихове динамике. Национализација, локализација и европеизација бирачког тела. Анализа система политичких ставова и вредности. Анализа изборних резултата и бирачког понашања.
Литература Caramani (2013). <i>Komparativna politika</i>. Zagreb: FPN. Caramani (2017). <i>Evropeizacija politike</i>. Beograd: Službeni glasnik. Hejvud (2004). <i>Politika</i>. Beograd: Clio. Hirschman (2010). <i>Izlazak, glas i lojalnost</i>. Zagreb: FPN. Olson, M. (2009). <i>Logika kolektivnog djelovanja</i>. Zagreb: FPN

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност), ОАС Психологија, ОАС Социологија
Назив предмета: Етика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Циљ предмета „Етика” је да се студенти упознају са основним садржајима етике као филозофске дисциплине, да схвате историјску и систематску перспективу односа између основних етичких појмова и категорија.
Исход предмета Исход предмета „Етика” је оспособљавање студената за савлађивање и практичку примену искуства етичког мишљења у различитим подручјима савремене практичке етике, односно рефлектовање и критичко разматрање традиционалних и новонасталих етичких питања и дилема те могућност активног партиципирања и делања у вези њиховог евентуалног разрешења.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и предмет етике; Филозофско разумевање појма човека; Појам морала (Антички и средњовековни појам морала, Нововековно и модерно поимање морала, Савремене дискусије о појму морала); Етички аспект слободе; Општи морално-етички принципи (добро и зло); Конкретни морално-етички принципи (мера, блаженство, задовољство и корист); Врлине и пороци; Требање као морално-етички принцип; Проблем утемељења моралних вредности; Морални карактер и структура моралног делања (појам моралног карактера; морални мотиви; егоизам и алтруизам; морално уверење; морална намера, одлука и избор; морална импутација, кривица и санкција; морални стид и кајање; појам моралне одговорности; појам савести). <i>Практична настава</i> Рад на вежбама на коме ће се студенти усмерити на одређене етичке проблеме и парадигматичне случајеве.
Литература 1. Aristotel (1992) <i>Nikomahova etika</i> . Zagreb: Hrv. sveuč. nakl. 2. Avgustin, A. (1998). <i>O slobodi volje</i> . Zagreb: Demetra. 3. Spinoza, B. (1970). <i>Etika</i> . Beograd: Kultura. 4. Hegel, G. V. F. (1989). <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . Sarajevo: „V. Masleša” - „Svjetlost”. 5. Niče, F. (2004). <i>Genalogija morala</i> . Beograd: Dereta. 6. Veber, M. (2011). <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing.

7. Kaluđerović, Ž. (2015). *Dike i dikaiozyne*. Skopje: Magnasken.
8. Perović, M. A. (2003). *Uvod u etiku*, Novi Sad: KriMel.
9. Singer, P. (2004). *Uvod u etiku*. S. Karlovci, Novi Sad: Izd. knjiž. Z. Stojanovića.

Студијски програм : Филозофија ОАС, Факултет ОАС
Назив предмета: Филозофија права
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета јесте упознавање темељних проблема и појмова филозофије права; овладавање специфичном терминологијом релевантном за филозофију права; стицање знања о односима између филозофије права – с једне стране – и етике, филозофије политике и филозофије економије, с друге; продубљивање разумевања целине практичке филозофије; уочавање сличности и разлика између различитих одређења права; сагледавање повести појма права и фундирања појма права; разумевање односа између теорија природног права, позитивистичких приступа и филозофске рефлексije права. Студенти треба да овладају основним гранама права те да разумеју њихове особене карактеристике и међусобне односе.
Исход предмета Студенти увиђају односе између различитих дисциплина практичке филозофије; овладали су специфичном терминологијом релевантном за филозофију права; способни су да уоче основна обележја различитих одређења права; умеју да образложе основне значајке природно-правних и позитивистичких концепција; знају да наведу основне одлике појединих грана права; умеју да контекстуализују настанак филозофије права с обзиром на повест права и повест практичке филозофије; разликују основне гране права и упознати су с њиховим карактеристикама; способни су да наведу и анализирају најзначајније филозофске рефлексije појма права.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам права; Водеће доктрине и одређења права; Филозофска рефлексija појма права (Хегел, филозофија позитивног права, феноменолошка филозофија права, онтологија права, марксизам); Право и теорије природног права (софисти, Платон, Аристотел, римско право, средњи и нови век, немачки и деализам, историјска школа права); Успостављање појма права из диференције према појмовима обичаја и морала (појам правде, појам дужности, појам норме, обичај и обичајност, разумевање односа између права, обичаја и морала кроз повест); Гране права; Појам правног лица; Појам правне државе.
<i>Практична настава</i> Анализа изворних филозофских текстова.
Литература 1. Перовић, М.А. (2004). <i>Практичка филозофија</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. 2. Тадић, Љ. (2006). <i>Филозофија права</i> . Београд: Завод за уџбенике. 3. Радбрух, Г. (2016). <i>Филозофија права</i> . Београд: Правни факултет. 4. Кант, И. (2003). <i>Метафизика морала</i> . Ср. Карловци-Нови Сад: ИКЗС. 5. Хегел, Г.В.Ф. (1989). <i>Основне црте филозофије права</i> . Сарајево: Веселин Маслеша-Свјетлост. 6. Хегел, Г.В.Ф. (1987). <i>Енциклопедија филозофијских знаности</i> , Сарајево: Веселин Маслеша-Свјетлост. 7. Келзен, Х. (2007). <i>Чиста теорија права</i> . Београд: Правни факултет.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија сукоба
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета Циљ овог предмета је да студенте упозна са основним проблемима ове области социолошких истраживања, као и са најважнијим социолошким теоријама сукоба. Такође ће се настојати да се код студената развије специфичан социолошки начин мишљења.
Исход предмета Студенти владају основним појмовима из области социологије сукоба и познају кључне поставке најважнијих теорија. Способни су да разумеју и анализирају пређашње и актуелне друштвене сукобе у нашем друштву и у свету.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод – Основни појмови – Социолози и проучавање друштвених сукоба – Зимел и Козер – Маркс и Дарендорф – Друштвени сукоби и друштвене промене – Спољашњи и унутрашњи друштвени сукоби – Сукоб и границе групе – Непријатељство и тензије у сукобу – Сукоб и структура групе – Идеологија и сукоб – Сукоб као повезујући чинилац - Решавање сукоба – Анализа друштвених сукоба <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> На вежбама се презентују студентски (групни) пројекти, да би се затим о дискутовало о темама и о самим радовима.
Литература Шљукић С, Шљукић М. (2018). <i>Друштво и сукоб</i> . Београд: Завод за уџбенике. Козер, Л. (2007). <i>Функције друштвеног сукоба</i> . Нови Сад: Mediterran Publishing. Шира литература: према потребама студентских пројеката.

Студијски програм/студијски програми : ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија авангардних покрета
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета Упознавање са историјском авангардом разматрањем културноуметничке, друштвене и политичке димензије авангардних покрета и идеја. Сазнајносоциолошка проблематизација авангардних покрета и идеја на примерима дадаистичког, надреалистичког, кубистичког, футуристичког покрета у уметностима двадесетог века. Политичка, идеолошка и уметничка димензија авангардних покрета у периоду између Два светска рата.
Исход предмета Упознавање садржаја и разумевање смисла авангардних уметничких, политичких и друштвених идеја. Ближе истраживање надреалистичке теорије сазнања и поетике; разумевање историјске авангарде и друштвених и политичких прилика европског друштва почетком двадесетог века.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Основна типолошка и појмовна одређења историјске авангарде у областима књижевности, визуелних уметности и архитектуре. Субверзивни карактер авангардног "мишљања и певања". Однос између авангардних поетика, манифеста и друштвене теорије у периоду између Два светска рата. Историјска авангарда, пост-авангарда, ретро-авангарда и псеудо авангарда. Порекло и типолошке одлике надреалистичког покрета. Место надреализма у историјској авангарди. Настанак, развој и главни актери париског и београдског надреализма. Надреализам и психоанализа. Надреализам и марксизам. Етнологија, авангарда и надреализам. Авангарда и социологије свакодневног живота. Надреалистичка теорија сазнања. Социолошка димензија надреалистичке теорије и праксе. Интедрисциплинарност надреализма између књижевности, друштвене теорије и социјалне акције. Надреализам у савременом искуству. Историјске и друштвене поуке надреализма. <i>Практична настава</i> Представљање надреалистичких мултимедијалних радова. Упознавање са авангардним мултимедијалним и хибридни садржајима и продуктима (филм, слика, фотографија, плакат, проглас, манифест, инсталација, перформанс) у естетском, друштвеном и политичком контексту.
Литература Биргер, Петер (1998). <i>Теорија авангарде</i> , Београд: Народна књига. Breton, Andre (1979). <i>Tri manifesta nadrealizma</i> , Kruševac: Bagdala. Бретон, Андре (1999). <i>Нађа</i> , Београд: Нолит. Kostić, Đorđe (1991). <i>U Središtu nadrealizma. Sukobi</i> , Beograd: Biblioteka grada Beograda. Milenković, Pavle (2012). <i>Uvod u sociologiju srpskog nadrealizma</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing. Nado, Moris (1980). <i>Istorija nadrealizma</i> , Beograd: BIGZ. Novaković, Jelena (1996). <i>Na rubu halucinacija. Poetika srpskog i francuskog nadrealizma</i> , Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu. Popović, Koča, Ristić, Marko (1985). <i>Nacrt za jednu fenomenologiju iracionalnog</i> , Beograd: Prosveta. Vučković, Radovan (2009). <i>Sjajno društvo: priča o srpskim nadrealistima</i> , Beograd: Službeni glasnik.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија религије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: упис на одговарајућу годину студија
Циљ предмета: Упознавање са социолошким приступима и теоријама у изучавању религије, разумевање условљености друштвено-културних и религијских појава; усвајање знања о врстама, компонентама и функцијама религије; овладавање теоријским и научно-категоријалним апаратом за истраживање религијских појава и процеса, развијање критичког мишљења и толеранције за религијске различитости.
Исход предмета: Студенти су упознати са социолошким приступима и теоријама у изучавању религије и разумеју условљеност друштвено-културних и религијских појава; усвојили су знања о врстама, компонентама и функцијама религије; овладали су теоријским и научно-категоријалним апаратом за истраживање религијских појава и процеса, развили су критичко мишљење и толеранцију за религијске различитости.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Појам религије; социологија религије и сродне дисциплине; различити приступи религији и њихов значај (интелектуалистички, емоционалистички, феноменолошки, структурално-функционалистички, симболички, савремени интелектуалистички); врсте религије, магија и религија; функције религије; компоненте религије; верско организовање и институционализација религије; фактори и индикатори религиозности; религија и друштвена стратификација; друштвене промене и религија: секуларизација и десекуларизација, нови религијски покрети, конфесионална припадност и проблеми преобраћења. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије религије и сродних дисциплина, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.
Литература <i>Основна:</i> Hamilton, Malkom (2003). <i>Sociologija religije</i> . Beograd: Clio. <i>Шира:</i> Barker, Ajlin (2004): <i>Novi religiozni pokreti</i> . Niš: Zograf. Berger, Piter (2008): <i>Desekularizacija sveta</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Davie, Grace (2005): <i>Religija u suvremenoj Europi</i> . Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga. Dirkem, Emil (1982): <i>Elementarni oblici religijskog života</i> . Beograd: Prosveta. Ђорђевић, Драгољуб Б. (прир.) (1994): <i>Повратак светоз.</i> Ниш: Градина. Џемс, Е. О. (1990): <i>Упоредна религија</i> . Нови Сад: Матица српска. Inglehart, Ronald, Pippa Norris (2007): <i>Sveto i svjetovno</i> . Zagreb: Politička kultura. Lazar, Žolt (2008): <i>Značaj primitivne magije</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Вебер, Макс (1976): Типови религијских заједница. <i>Привреда и друштво I</i> , Београд: Просвета. Veber, Maks (2011): <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing. Vrcan, Srđan (1986): <i>Od krize religije k religiji krize</i> . Zagreb: Školska knjiga

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија савременог српског друштва
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање са основним социолошким обележјима, проблемима и противречностима савременог српског друштва (са посебним најгласком на друштвену структуру и њене промене), као и да се студенти оспособе да знање стечено на студијама социологије искористе за анализу савременог српског друштва (социолошки начин мишљења), имајући при томе нарочито у виду апликативни аспект социологије као науке.
Исход предмета Познавање најважнијих особености српског друштва, његове структуре и промена те структуре; способност анализе појединих појава у савременом српском друштву; уз разумевање алтернативних предлога решавања појединих проблема (апликативни аспект).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Настанак модерне српске државе у деветнаестом веку – Србија на раскршћу интереса великих сила – Таласи модернизације у српском друштву – Друштвена диференцијација и промене друштвене структуре – Србија и југословенство – Социјализам и промене у српском друштву – Слом социјализма и постсоцијалистичка трансформација – Србија у новом миленијуму – Перспективе савременог српског друштва – Апликативност социологије и српско друштво <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Презентације (тимских) семинарских радова студената и дискусија о темама и радовима.
Литература Шљукић С. (2019) <i>Читанка за Социологију савременог српског друштва</i> . Нови Сад. Шира литература: према потребама семинарских радова студената.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Социологија рода
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са родом као социолошком аналитичком категоријом и важном димензијом друштвене стратификације.
Исход предмета На крају курса студенти ће бити оспособљени да препознају проблеме полне и родне дискриминације у друштву, да истражују и критички анализирају родне односе у различитим просторним и временским контекстима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Пол и род; Друштвена конструкција рода; Социолошки приступи роду (функционалистички приступ; конфликтна теорија, симболички интеракционизам, феминистичка социолошка теорија); Развој феминистичког покрета и феминистичке мисли (либерални; марксистички, социјалистички; радикални и постмодерни феминизам); Мушкарци и маскулинитет; Савремено друштво и плурализам родних идентитета; „Queer“ теорија и крај рода; Контекстуалност родних режима (центар, периферија и полупериферија); Глобални родни јаз (преглед података); Мушкарци и жене у Србији (економски, политички, демографски и образовни показатељи); Политике родне равноправности <i>Практична настава:</i> Интерпретација текстова, дискусије, анализа студија случаја
Литература 1. Milojević, Ivana Markov, Slobodanka (2011). <i>Uvod u rodne teorije</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing 2. Hugson, Marina (2015), <i>Poluperiferija i rod: pobuna konteksta</i>. Beograd:IKSI 3. Wharton, Amy (2005). <i>The Sociology of Gender: An Introduction to Theory and Research</i>. Oxford: Blackwell publishing

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Методика наставе социологије
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљ предмета: Циљ курса је да студенти стекну знања о основним теоријским и етичким принципима наставне праксе и неопходним вештинама за извођење наставе, како би се оспособили за самостално извођење
Исход предмета : Студенти ће стећи основна знања и вештине које су потребне за самостално извођење наставе социологије у средњим школама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Курс обухвата следеће: Увод у методiku као општву и специфичну дисциплину, Појам планирања у настави, упознавање са школским плановима и програмима, Појам циљева у настави социологије, Разредна атмосфера и мотивација ученика, Појам примера у настави социологије: конструкција и значај примера, Критичко мишљење у настави социологије, Типологија часова, Методе извођења наставе социологије, Наставна средства, Оцењивање. <i>Практична настава:</i> Практична настава се одвија у условима држања наставе у средњим школама и упознавања са радом професора у свим аспектима.
Литература : Ивковић, М. (1995). <i>Методика наставе социологије</i> , Ниш: Просвета. Кубурић, З., Дачић, С., (2017). <i>Методика наставе социологије</i> , Нови Сад: Филозофски факултет. Стојшин, С., Југовић, М. (2013). Предности и недостаци групног рада у настави социологије, <i>Зборник радова са Осмог симпозијума са међународним учешћем "Васпитач у 21. веку"</i> , Бр. 12, Алексинац: Висока школа за васпитаче струковних студија. Стојшин, С., Југовић, М. (2012). Улога наставника и могућности увођења иновација у наставу социологије, <i>Зборни радова са седмог симпозијума Васпитач у 21. веку</i> , Алексинац: Висока школа струковних студија за васпитаче. Стојшин, С. (2011). Студенти и квалитет наставе – ефекат реформе високог образовања, <i>Нова српска политичка мисао</i> , вол. XIX број 1-2, (посебно издање), Београд.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Стручна пракса
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога као стручног сарадника у образовним институцијама, институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владином и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у образовним институцијама, институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владином и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама, итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета Стручна пракса се обавља са установама са којима факултет има потписан уговор о сарадњи. Упознавање са обавезама професионалног рада дипломираног социолога као стручног сарадника у институцијама (у образовним институцијама, институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владином и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и сл.). Опсервација посла социолога у некој од наведених институција у конкретном окружењу. Анализа улога и обавеза дипломираног социолога у различитом институционалном окружењу и објективно сагледавање проблема у радном окружењу. У договору са наставником који води праксу и ментором из установе, студент реализује стручну праксу и пише извештај о обављеним активностима.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ЗИБ Факултет
Назив предмета: Популарна култура и животни стилови
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: упис на одговарајућу годину студија
Циљ предмета: Упознавање са најважнијим социолошким приступима у изучавању популарне културе и животних стилова; усвајање знања о садржају и утицају популарне културе и животних стилова, посебно у савременом свету; овладавање научно-категоријалним апаратом за разумевање и истраживање популарне културе и животних стилова; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање садржаја популарне културе и животних стилова; развијање способности за вредновање културних творевина и садржаја различитог нивоа.
Исход предмета: Студенти су упознати са најважнијим социолошким приступима у изучавању популарне културе и животних стилова; усвојили су знања о садржају и утицају популарне културе и животних стилова, посебно у савременом свету; овладали су научно-категоријалним апаратом за разумевање и истраживање популарне културе и животних стилова; оспособљени су за аналитичко и критичко сагледавање садржаја популарне културе и животних стилова; развили су способности за вредновање културних творевина и садржаја различитог нивоа.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – проблеми одређења популарне културе и њеног разграничења од масовне културе; проблеми друштвене, културне и техничке условљености популарне културе; популарна култура, животни стилови и потрошачко друштво; вредносне оријентације, популарна култура и животни стилови; међусобна условљеност субкултура, популарне културе и животних стилова; савремени друштвени процеси, глобализација, популарна култура и животни стилови; животни стилови, друштвена структура и социјална стратификација; популарна култура, животни стилови и слободно време; проблеми индивидуализације и идентитета у популарној култури и животним стиливима. <i>Практична настава</i> – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије популарне културе и животних стилова, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.
Литература <i>Основна:</i> Lazar, Žolt, Dušan Ristić (2020): <i>Uvod u popularnu kulturu i životne stilove</i> . Novi Sad. <i>Шира:</i> Čejni, Dejvid (2003): <i>Životni stilovi</i> . Beograd: Clio. Đorđević, Jelena (2009): <i>Postkultura</i> . Beograd: Clio. Đorđević, Jelena (prir.) (2012): <i>Studije kulture</i> . Beograd: Službeni glasnik. Fisk, Džon (2001): <i>Popularna kultura</i> . Beograd: Clio. Gandl, Stiven, Klino Kasteli (2007): <i>Glamur</i> . Beograd: Clio. Tomić Koludrović, Inga, Anči Leburic (2002): <i>Sociologija životnog stila</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медиализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Истраживачки рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима из области социологије.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског и/или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује одређење предмета и формулисање нацрта истраживања, анализу различитих извора података, прикупљање и обраду података, те представљање резултата истраживања у облику писаног рада – дипломског рада.
Садржај предмета Дефинисање предмета истраживања и у складу с тим избор одговарајућег теоријског и методолошког оквира истраживања. Прикупљање и анализа различитих извора података и литературе релевантне за дати предмет истраживања. Израда нацрта истраживања. Прикупљање, обрада и анализа података. Дефинисање структуре рада – увод, теоријско-хипотетички оквир, резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија и прилози.
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Социологија
Назив предмета: Дипломски рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
Циљ предмета Оспособљавање студената како за уочавање и писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области Социологије, тако и за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе те доступних извора.
Исход предмета Студент познаје теоријски оквир теме или проблема који обрађује завршни рад и способан је да га подвргне критичкој анализи; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање од фазе уочавања релевантних истраживачких проблема, преко фазе припреме и анализе података те фазе интерпретације резултата истраживања, па све до фазе писања дипломског рада у коме су презентовани истраживачки проблем, методологија истраживања, основни резултати и закључци истраживања; има способност дискутовања о добијеним резултатима.
Садржај предмета Дипломски рад представља истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и могућим начином истраживања одређеног друштвеног проблема. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у из области социологије, анализу основних концепата, спровођење истраживања, анализу, обраду и интерпретацију резултата, као и дискусију о добијеним резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема дипломски рад у писаној форми. Дипломски рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, дипломски рад треба да садржи и податке о методологији истраживања. Уводни део треба да садржи теоријско-хипотетички оквир са анализом резултата ранијих истраживања, односно критички осврт на релевантну литературу. Уколико је у питању емпиријско истраживање рад треба да садржи објашњење методологије истраживања и анализу резултата. На крају рада студент дискутује о резултатима и даје приказ закључака истраживања. Након предаје дипломског рада, рад оцењује трочлана комисија за одбрану, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени дипломског рада чланови комисије оцењују истраживачки нацрт, резултате истраживања и квалитет њиховог презентовања.
Литература Литература релевантна за реализацију дипломског рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Педагошка пракса 1			
Наставник/наставници: Сви наставници			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:нема			
Циљ предмета			
Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у васпитно-образовним установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, у организацији и реализацији наставних, ваннаставних и административних активности.			
Исход предмета			
Студенти су упознати са делокругом васпитно-образовног рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима. Оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога и да сагледавају проблеме у радном окружењу. Студенти су оспособљени да своје активности представе у виду писаног извештаја.			
Садржај предмета			
У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; укључује се у рад одабране васпитно-образовне установе и током студијских недеља обавља неку од следећих активности: упознавање са радом наставника социологије, помагање ментору праксе у припреми материјала за извођење наставе, припремање материјала за допунску и додатну наставу, волонтерски је укључен у различите облике рада у средњим школама; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета. О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник праксе.			
Литература			
Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:0	
		Практична настава:0	
Методе извођења наставе			
Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада у васпитно-образовним установама; реализација практичних задатака; израда портфолија, израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник стручне праксе), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
		поена	
Уредно похађање праксе		30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева праксе
Писани извештај студента о реализацији праксе (дневник праксе)		40	
*максимална дужна 2странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Стручни рад 1			
Наставник/наставници:			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.			
Исход предмета			
Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога у различитом институционалном и организационом окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.			
Садржај предмета			
У складу са индивидуалним планом реализације стручног рада, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у матичној институцији (и Центру за Социолошка истраживања), као и другим истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник стручног рада.			
Литература			
Литература релевантна за организацију и спровођење предмета формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације предмета, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на предмету.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 0
Методе извођења наставе			
Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада дипломираног социолога, реализација практичних задатака; израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Уредно обављен стручни рад	30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева предмета	30
Писани извештај студента: дневник стручног рада	40		
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Педагошка пракса 2			
Наставник/наставници: Сви наставници			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у васпитно-образовног установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, у организацији и реализацији наставних, ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру циклуса педагошке праксе.			
Исход предмета			
Студенти су упознати са делокругом васпитно-образовног рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима. Оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога и да сагледавају проблеме у радном окружењу. Студенти су оспособљени да своје активности представе у виду писаног извештаја.			
Садржај предмета			
У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; укључује се у рад одабране васпитно-образовне установе и током студијских недеља обавља неку од следећих активности: упознавање са радом наставника социологије, помагање ментору праксе у припреми материјала за извођење наставе, припремање материјала за допунску и додатну наставу, волонтерски је укључен у различите облике рада у средњим школама; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета ради развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената, итд. О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник праксе.			
Литература			
Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:0	Практична настава:0
Методе извођења наставе			
Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада у васпитно-образовним установама; реализација практичних задатака; израда портфолија, израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник стручне праксе), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Уредно похађање праксе	30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева праксе	30
Писани извештај студента о реализацији праксе (дневник праксе)	40		
*максимална дужна 2странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Стручни рад 2			
Наставник/наставници:			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.			
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога у различитом институционалном и организационом окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.			
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације стручног рада, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у матичној институцији (и Центру за Социолошка истраживања), као и другим истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично; студент такође може да објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); или да учествује у уређивању и организацији стручних часописа; да волонтира на конференцијама и скуповима. О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник стручног рада.			
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење предмета формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације предмета, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на предмету.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 0
Методе извођења наставе Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада дипломираног социолога, реализација практичних задатака; израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Уредно обављен стручни рад	30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева предмета	30
Писани извештај студента: дневник стручног рада	40		
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Педагошка пракса 3			
Наставник/наставници: Сви наставници			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у васпитно-образовним установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, у организацији и реализацији наставних, ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру циклуса педагошке праксе.			
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом васпитно-образовног рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима. Оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога и да сагледавају проблеме у радном окружењу. Студенти су оспособљени да своје активности представе у виду писаног извештаја.			
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; укључује се у рад одабране васпитно-образовне установе и током студијских недеља обавља неку од следећих активности: упознавање са радом наставника социологије, помагање ментору праксе у припреми материјала за извођење наставе, припремање материјала за допунску и додатну наставу, волонтерски је укључен у различите облике рада у средњим школама; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета ради развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; тудорише студенте итд. О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник праксе.			
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:0	Практична настава:0
Методe извођења наставе Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада у васпитно-образовним установама; реализација практичних задатака; израда портфолија, израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник стручне праксе), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Уредно похађање праксе	30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева праксе	30
Писани извештај студента о реализацији праксе (дневник праксе)	40		
*максимална дужна 2странице А4 формата			

Студијски програм: ОАС Социологија			
Назив предмета: Стручни рад 3			
Наставник/наставници:			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног социолога у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.			
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног социолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног социолога у различитом институционалном и организационом окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.			
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације стручног рада, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован у институцијама социјалног рада, социјалне заштите, казнено-поправним институцијама, различитим производним (у приватном и државном власништву) и непроизводним (владиним и невладиним) организацијама, у матичној институцији (и Центру за Социолошка истраживања), као и другим истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења, као и службама за односе са јавношћу и слично. Студент се такође упознаје са поступком креирања научно-истраживачких пројеката и са уредничко-организационим пословима у издавачким кућама и институцијама културе (приређивање рукописа за штампу, организација догађаја, комуникација са медијима). О својим опсервацијама и активностима студент води писани извештај – дневник стручног рада.			
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење предмета формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације предмета, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на предмету.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 0	Практична настава: 0
Методе извођења наставе Анализа програмских докумената; опсервација и праћење рада дипломираног социолога, реализација практичних задатака; израда писаног извештаја о реализованим активностима (дневник), групни и самостални рад студената, менторски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Уредно обављен стручни рад	30	Оцена наставника о испуњености задатака и циљева предмета	30
Писани извештај студента: дневник стручног рада	40		
*максимална дужна 2 странице А4 формата			